

حجت الاسلام والمسلمین دکتر عبدالله حاجی صادقی نماینده ولی فقیه در سپاه
راهبرد سپاه در انتخابات همان راهبرد رهبر معظم انقلاب است

۱۵ پاسدار

حجت الاسلام والمسلمین حسین طائب مشاور عالی فرمانده کل سپاه
هدف دشمن ایجاد ناامنی ذهنی است

۲ پرونده

۲ سرمقاله

رکن پنجم انتخابات!

۲ نگاه

هر چه می توانید تلاش کنید
مشارکت افزایش پیدا کند

برائت از جلادان غزه

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در پیامی به مناسبت کنگره عظیم و پرشکوه حج، «گستره انسانی» و «قوت عامل معنوی اسلام» را دو جانب فریضه حج خواندند و با اشاره به فجایع غزه که در تاریخ معاصر بی‌نظیر است، تأکید کردند: «برائت از رژیم صهیونیستی و حامیانش به خصوص آمریکا، امسال باید فراتر از موسم و میقات حج، در کشورهاوشهرهای مسلمانانشین، در همه جای جهان ادامه یابد و فراتر از حج‌گزاران به آحاد مردم تسری یابد.»

رهبر حکیم انقلاب اسلامی در این پیام با اشاره به ابعاد مناسک پیچیده حج، آن را برای مسلمانان قوت قلب و برای بدخواهان هراس‌انگیز و پرهیبت دانستند و خاطر نشان کردند: «قرآن ضمن بیان راز و رمزهای ترکیب پیچیده حج، آن را مظهر آramش اخلاقی و سازش مسلمانان و مظهر بیزاری و جبهه‌گیری مقتدرانه در برابر دشمنان معرفی می‌کند و حج‌گزاران باید اندیشه و عمل خود را به این معارف پرفروغ نزدیک‌تر کنند و هویت بازیافته و آمیخته‌با این مفاهیم متعالی را به‌عنوان سوغات ارزشمند سفر حج به‌خانه برگردانند.»

حضرت آیت‌الله‌العظمی خامنه‌ای با اشاره به جنایات رژیم بی‌رحم و البته رو به زوال رژیم صهیونیستی در غزه افزودند: «مسئله برائت، امسال برجسته‌تر از گذشته است؛ زیرا فجایع غزه جای هیچ‌گونه ملاحظه و مماشات برای هر فرد و حزب و دولت‌و فرقه مسلمانان باقی‌نگذاشته‌است و ایسن برائت باید در قول و عمل ملت‌هاو دولت‌ها خود را نشان دهد و عرصه را بر جلادان و حامیان‌شان تنگ کند.»

رهبر حکیم انقلاب اسلامی در بخش پایانی پیام خود با تجلیل از مقاومت پولادین فلسطین و مردم صبور و مظلوم غزه، تأکید کردند: «باید از این مقاومت پشتیبانی‌همه‌جانبه‌شود.»

در بخشی از متن پیام رهبر معظم انقلاب اسلامی آمده‌است:

«شما برادر و خواهر حج‌گزار، اکنون در عرصه تمرین این حقایق و معارف پرفروغ قرار دارید. اندیشه و عمل خود را به آن نزدیک و نزدیک‌تر کنید، و هویت بازیافته و آمیخته با ایسن مفاهیم متعالی را به‌خانه برگردانید. این همان سوغات ارزشمند و حقیقی سفر حج شمامست.

امسال مسئله برائت برجسته‌تر از گذشته‌است. فجایع غزه که در تاریخ معاصر ما بی‌نظیر است و گستاخی رژیم بی‌رحم و مظهر قساوت و شقاوت و البته رو به زوال صهیونیسم، جای هیچ‌گونه ملاحظه و مماشات برای هر فرد و حزب و دولت و فرقه مسلمان باقی‌نگذاشته‌است. برائت امسال باید فراتر از موسم و میقات حج، در کشورها و شهرهای مسلمان‌نشین در همه جای جهان ادامه یابد، و فراتر از حج‌گزاران به آحاد مردم تسری یابد.

ایسن برائت از رژیم صهیونیست و حامیانش به‌خصوص دولت ایالات متحده آمریکا باید در قول و عمل ملت‌ها و دولت‌ها خود را نشان دهد و عرصه را بر جلادان تنگ کند.

مقاومت پولادین فلسطین و مردم صبور و مظلوم غزه که شکوه‌صبر و مقاومت‌شان، جهان را به تحسین و تکریم واداشته‌است، باید از همه‌جهد پشتیبانی شوند.

از خداوند برای آنان پیروزی کامل و سریع خواستارم و برای شما حجاج محترم، حج مقبول مسئلت می‌کنم. دعای مستجاب حضرت بقیةالله(روحی فداه) پشتیبان شما باد.»

علی حیدری

سردبیر

مهلت ۵۰ روزه قانونی و ابلاغی رهبر معظم انقلاب برای تعیین رئیس‌جمهور چهاردهم از نیمه‌گذشت و مردم و مسئولان مهیای برگزاری انتخاباتی دیگر و ثبت‌برگ‌زین‌دیگری بر جمهوریت نظام در دفتر انقلاب اسلامی هستند. انتخاباتی که پس از سانحه تلخ سقوط بالگرد رئیس‌جمهور و همراهانش باید برای انتخاب رئیس‌جمهور برگزار شود. پیش از این، در سال ۱۳۶۰ و شهادت «محمدعلی رجایی» رئیس‌جمهور و «محمدجواد باهنر» نخست‌وزیر بر اثر بمب‌گذاری در ساختمان نخست‌وزیری، انتخابات زود هنگام برگزار شد. در نتیجه مردم پای صندوق‌های رأی آیت‌الله‌خامنه‌ای را برای ریاست‌جمهوری اسلامی ایران برگزیدند. ۴۳ سال بعد و در همین روزهایی که پشت سر می‌گذاریم تا به هشتم تیر برسیم، انتخابات

ریاست‌جمهوری چهاردهم یک‌سال‌زودتر از موعد مقرر برگزار می‌شود.

اوضاع حساس منطقه و جهان، به‌ویژه پس از عملیات «طوفان‌الاقصی» و تحولات غزه و همچنین عملیات «وعده‌صادق» در کنار شرایط داخلی کشورمان بر اهمیت این انتخابات افزوده‌است. دو مؤلفه «مشارکت» و «کارآمدی» کلیدواژه‌های مهم در موضوع انتخابات هستند که اولی اولویت نظام جمهوری اسلامی برای تقویت پایه‌های نظام و نشان‌دهنده مشروعیت نظام جمهوری اسلامی است و مسیر تأمین منافع ملی را در سطح جهان هموارتر می‌کند و دومی انتظار و مطالبه مردم از دولت‌ها و دولتمردان است تا با اتکا به آن رشد و توسعه‌کشور سرعت گیرد و مسائل و مشکلات، به ویژه در حوزه‌های اقتصادی مرتفع شود. این دو تأثیر مستقیم بر همدیگر دارند؛ هرگاه یک دولت از خود کارآمدی نشان داده و در عرصه اقدام و عمل توفیقاتی داشته‌که به افزایش رضایتمندی مردم منجر شده، تأثیر مستقیم بر مشارکت مردم در انتخابات گذاشته‌است.

در رهگذر این شاخصه‌های کلان و راهبردهای

رکن پنجم انتخابات!

رهبر حکیم انقلاب برای انتخابات در جمهوری اسلامی که آخرین بار در آغازین روزهای سال گذشته و معطوف به انتخابات ۱۱ اسفند در جمع کارگزاران نظام بیان شد که شامل سلامت، امنیت، مشارکت و رقابت بود، همه مسئولان و کارگزاران کشور و همه جریان‌ها و گروه‌های سیاسی باید برای تحقق این راهبردها همت و تلاشی مضاعف داشته باشند؛ اما در کنار اینها رکن مهمی به نام «اخلاق انتخاباتی» کلیدواژه امام‌خامنه‌ای(مدظله‌العالی) در سخنرانی اخیرشان در حرم مطهر امام خمینی (ره) بود. ایشان همگان را به پایبندی به اخلاق توصیه کردند و گفتند: «در رقابت‌های پیش روی انتخاباتی بین نامزدها، اخلاق حاکم باشد؛ بدگویی کردن، تهمت زدن، لجن‌پراکنی کردن، کمکی به پیشرفت کارها نمی‌کند، به آبروی ملی هم لطمه می‌زند. صحنه انتخابات صحنه عزت و حماسه‌است، صحنه رقابت برای خدمت‌است، صحنه کش و واکش برای به دست آوردن قدرت نیست.»

در این میان، روی سخن رهبر معظم انقلاب ابتدا با نامزدهای انتخابات ریاست‌جمهوری است که

رهبر معظم انقلاب در دیدار جمعی از مدال‌آوران المپیادهای علمی

اینها، تلاش کنید که مشارکت افزایش پیدا کنند. بعد هم نگاه کنید ببینید چه کسی به ملاک‌های انقلاب نزدیک‌تر است، و توانایی کار در جهت ملاک‌های انقلاب دارد. این را اگر ملاحظه کنید، شاید بتوانید مثلاً یک انتخاب خوبی را داشته باشید. امیدوارم ان‌شاءالله خداوند متعال آنچه صلاح این کشور و صلاح این ملت است، آن را به آسانی و بی‌دغدغه پیش بیاورد.

الآن هم ما یک استقلال سیاسی‌ای خوشبختانه داریم؛ یعنی ایران، جمهوری اسلامی، نسبت به مسائل کلی دنیا دارای منطق و دارای حرف و دارای جایگاه مشخصی است. ما در قضیه فلسطین حرف داریم، در قضایای آمریکا حرف داریم، در قضایای دنیا، در قضیه نظم نوین جهانی حرف داریم.

حرف داریم در دنیا، یعنی حرفی که شنیده میشود داریم. در دنیا حرف ما را می‌شنوند و روی آن حساب می‌کنند. ممکن است قبول نکنند خیلی‌ها، اما بالاخره روی این حرف حساب می‌کنند، این استقلال است. این را نباید از دست بدهیم؛ حالا هر

سال آخر دهه نود، یک مقداری افت پیدا کردیم. اینجا یک آماری به من دادند، جزئی است؛ اما حکایت از یک مسئله مهم‌تری دارد. می‌گویند ما در سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ در مسابقات جهانی، المپیادهای جهانی جمعاً ۲۶ مدال طلا داشتیم؛ در حالی که در ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲، ۳۰ نشان طلا داریم؛ یعنی در دو سال بیشتر از آن چهار سال داریم. بنابراین یک حرکتی باز در این دو سه ساله پیدا شده، منتها این حرکت کافی نیست. ما احتیاج داریم به یک خیزش علمی. شماها در این زمینه می‌توانید واقعاً کار کنید، مؤثر باشید.

برای انتخاب خوب ببینید چه کسی توانایی کار در جهت ملاک‌های انقلاب را دارد هر چه می‌توانید در محیط‌های دانشجویی، کاری و خانوادگی برای

افزایش مشارکت در انتخابات تلاش کنید.

انتخابات خب خیلی مهم است و در درجه اول هم مشارکت مهم است که شما هر چه می‌توانید تلاش کنید؛ چه در محیط‌های دانشجویی، چه در محیط‌های کاری، چه در محیط‌های خانوادگی و

قمار بزرگ محافظه‌کاران در بریتانیا

مورد اصلی که سبب ضعف محافظه‌کاران شده است، اشاره کرد:

۱ اوضاع نابسامان سیاسی و استعفای پی‌درپی نخست‌وزیران: می‌توان گفت بین سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۶ که انگلیس با نخست‌وزیری «دیوید

کامرون» اداره می‌شد، انگلیس با وجود برخی مشکلات اقتصادی، وضعیت نسبتاً پایداری داشت؛ اما با روی کار آمدن «ترزا می» وضعیت برای محافظه‌کاران کمی تغییر یافت؛ زیرا طرح برگزیت که طی یک همه‌پرسی شکننده پیروز شده بود، در عمل به دلیل وجود اختلافات گسترده سبب شکل‌گیری شکست‌های پیاپی سیاسی و در آخر عدم موفقیت در عملی کردن طرح شد و استعفای ترزا می را با خود به همراه داشت. پس از استعفای ترزا می، شخصیت جنجالی حزب حاکم، یعنی جانسون به قدرت رسید که توانست پروژه برگزیت را به سرانجام برساند؛ اما مسئله «پارتی گیت» و رعایت نکردن شرایط کرونایی از سوی جانسون به‌گونه‌ای خشم شهروندان این کشور را برانگیخت که سبب استعفای این نخست‌وزیر نیز شد. پس از آن «لیز تراس» به نخست‌وزیری رسید که به دلیل کنترل نکردن فشارهای اقتصادی، تنها دو ماه توانست این مقام را حفظ کند و از سال ۲۰۲۲ تا کنون «ریشی سوناک» نخست‌وزیری را به عهده دارد که در این دوره نیز بریتانیا شرایط بسیار منتهی‌به دلیل سوء مدیریت و تجربه می‌کند.

۲ رشد مسلمان‌ستیزی و همراهی با رژیم صهیونیستی: رژیم صهیونیستی در میان محافظه‌کاران در مقایسه با سایر احزاب از محبوبیت بیشتری برخوردار است که این مسئله بی‌ارتباط با روابط مالی و اقتصادی این حزب با لابی‌های یهود در این کشور نیست. همچنین مسئله نژادپرستی سالیان سال است که در کشورهای اروپایی به یک چالش

به عرصه رقابت پا گذاشته‌اند. در طول سال‌های اخیر، نماد اخلاق سیاسی و انتخاباتی شهید آیت‌الله رنیزی بود که نحوه مواجهه رفتار وی در برابر هجمه‌ها و تخریب‌ها و دعوای سیاسی باید الگوی نامزدها قرار گیرد.

البته فعالان سیاسی و هواداران نامزدها هم به‌طور خاص مخاطب این سخن رهبر معظم انقلاب هستند که برای فعالیت انتخاباتی، به‌ویژه در عرصه رسانه و فضای مجازی باید مراقبت لازم را داشته باشند تا به بهانه دفاع از نامزد مورد نظر خود به سمت تخریب، توهین و تهمت ... به رقبای خود نروند. آنچه در گوشه و کنار شنیده و دیده می‌شود، حاکی از این است که متأسفانه افرادی با استفاده از این شگردهای غیر اخلاقی به دنبال رسیدن به هدف خود، که پیروزی نامزدشان است، هستند. نتیجه دست یازیدن به این شیوه‌ها قطعاً پیروزی نخواهد بود، حتی اگر به پیروزی ظاهری و کسب رأی هم بینجامد. پیروز واقعی کسی است که صحنه رقابت را به میدان رقابت اخلاقی تبدیل کند که در رهگذر آن پیروزی هم بعید نخواهد بود.

دولتی که سر کار می‌آید، یکی از مسائل مهمش باید این باشد که این استقلال سیاسی‌ای که خوشبختانه به‌وجود آمده، این استقلال سیاسی را حفظ کنیم.

بنده به جوان‌ها خیلی اعتقاد دارم. خیلی‌ها هستند می‌فهمم من، می‌بینم در صحبت‌هایی که با مسئولین در طول سال‌ها داشتیم درست نمی‌توانند درک کنند ارزش انگیزه‌های جوان و جوانی را. اینها خیلی امید ی به جوان‌ها ندارند؛ بنده خیلی امیدوارم به جوان‌ها.

اولاً شماها یک ثروتید برای کشور. مجموعه جوان، جوان نخبه به‌خصوص واقعاً برای کشور یک ثروت است و درست است که مدال اهمیت دارد، به قول پولدارها ارزش دارد. هر کدام از اینها مایه افتخار است؛ اما ارزش نخبه خیلی متفاوت با ارزش مدال است.

ارزش نخبه خیلی بالاتر از این حرف‌هاست. شماها می‌توانید یک فضای نامطلوب را تبدیل کنید به یک فضای صددرصد مطلوب. شما می‌توانید تاریخ را عوض کنید.

درصد رساند. به‌این ترتیب ماهانه صدها پوند به اقساط وام مسکن انگلیسی‌ها اضافه شده و مردم را به‌طور جدی با بحران هزینه‌های زندگی مواجه کرده است.» هر چند ریشی سوناک وعده اصلاح این امور را پس از پیروزی در انتخابات داده‌است؛ اما نظر سنجی‌ها نشان می‌دهد، حدود نیمی از مردم دیگر به محافظه‌کاران برای اداره کشور اعتماد ندارند.

جمع‌بندی

با توجه به موارد بیان شده، تصمیم ریشی سوناک برای انتخابات زودرس را می‌توانیم یک فرار رو به جلو، اما پریسک تلقی کنیم؛ چراکه معمولاً انتخابات زودرس با دو هدف، یعنی جلب حمایت عمومی و جلوگیری از بدتر شدن اوضاع صورت می‌گیرد؛ البته فشار حزب رقیب نیز در تسریع زمان برگزاری انتخابات بی‌تأثیر نیست و از آنجایی که نمایندگان فعلی حزب حاکم با سیاست‌های دولت کاملاً همسو نیستند و طبق آمارها در مجموع ۷۵ نماینده آنها در انتخابات سراسری پیش رو در انگلیس نام‌نویسی نکرده‌اند و حزب حاکم در صدد آن است که ترکیب جدید نمایندگان خود در مجلس عوام را با افراد جدید جایگزین کند که شاید این ترکیب جدید سبب همراهی بیشتر شود و این کار بتواند تا حدودی میل مردم را به پیروزی دوباره محافظه‌کاران بیشتر کند، می‌توان گفت هر دو هدف بیان شده مورد توجه قرار گرفته است؛ ولی موضوع اصلی آن است که ضعف‌های اصلی محافظه‌کاران که شامل سیاست غلط مالی، حمایت از ظالمانی همچون رژیم صهیونیستی، عدم ثبات سیاسی، اختلافات درون حزبی و شکل‌گیری جنبش‌های دانشجویی به‌اندازه‌ای است که بتواند سبب پیروزی دوباره حزب کارگر در ۱۴ تیر ماه بشود.

نقشه راه دیپلماسی دولت چهاردهم

نوید کمالی

پژوهشگر امنیت ملی

به زودی چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری تاریخ انقلاب اسلامی کشورمان برگزار و رئیس جمهور جدیدی بنا بر رأی ملت انتخاب خواهد شد. حال با توجه به در جریان بودن رقابت‌های انتخاباتی، در این مقطع حساس و تاریخی، پرداختن به بایسته‌ها و اولویت‌های سیاست خارجی دولت آینده از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است؛ چرا که تمام کاندیداها فارغ از گرایش‌های سیاسی و جریانی‌شان در صورت کسب فرصت خدمت در قامت ریاست جمهوری، برای رفع چالش‌های اقتصادی گریبانگیر ملت و دولت باید به شکل جدی توجه خود را به عرصه پیچیده، اما پر فرصت سیاست خارجی معطوف کنند. بدون شک، در این مسیر تجربه‌های دولت‌های گذشته، به ویژه دولت سیزدهم و دستاوردهای آن در عرصه سیاست خارجی می‌تواند راهنمایی برای دولت جدید باشد؛ از این رو در این یادداشت برخی از مهم‌ترین دستاوردهای دولت سیزدهم و در ادامه بایسته‌ها و اولویت‌های سیاست خارجی دولت چهاردهم مبتنی بر واقعیت‌های حاکم بر روابط بین‌الملل بیان می‌شود. دولت سیزدهم جمهوری اسلامی ایران در زمینه سیاست خارجی بر محورهایی چون نگاه به شرق، آسیا و همسایگان و سیاست همسایه‌محوری تمرکز داشت و در این مسیر به دستاوردهای قابل توجهی نیز نائل آمد. یکی از مهم‌ترین این دستاوردها، عضویت کامل ایران در سازمان همکاری شانگهای و عضویت در بریکس بود. این عضویت‌ها می‌تواند به تعاملات اقتصادی و سیاسی بیشتر با کشورهای عضو منجر شود و نقش ایران را در منطقه و جهان تقویت کند. تقویت روابط با همسایگان نیز از دیگر دستاوردهای مهم دولت سیزدهم بوده است. بهبود روابط با کشورهای همسایه، به ویژه کشورهای کنشگری از جمله عربستان سعودی، می‌تواند به کاهش تنش‌ها و افزایش همکاری‌های منطقه‌ای کمک کند. توسعه دیپلماسی اقتصادی و تلاش برای افزایش مبادلات تجاری و اقتصادی با کشورهای مختلف، به ویژه در حوزه انرژی و ترانزیت نیز نشان‌دهنده توجه دولت سیزدهم به دیپلماسی اقتصادی بود. یکی دیگر از موفقیت‌های دولت سیزدهم در عرصه سیاست خارجی، آزادی زندانیان ایرانی در آمریکا و آزادسازی دارایی‌های بلوکه شده ایران در کره جنوبی است. این اقدامات بخشی از کارنامه ماندگار دولت شهید رئیسی است

که ادامه و تکمیل آنها در دولت چهاردهم می‌تواند به تأمین منافع ملی کشورمان در عرصه سیاست خارجی کمک کند. حال پس از بررسی مهم‌ترین دستاوردهای سیاست خارجی دولت سیزدهم لازم است نگاهی به مهم‌ترین بایسته‌ها و اولویت‌های سیاست خارجی دولت آینده کشورمان داشته باشیم. دولت چهاردهم جمهوری اسلامی ایران، با توجه به هدف‌گذاری‌های برنامه هفتم توسعه و انتظار مد نظر رهبر معظم انقلاب مبنی بر تبدیل کشور به یک قدرت منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در حوزه اقتصادی و فناوری، باید اولویت‌های سیاست خارجی خود را به طور جدی و هدفمند تعیین کرده و در دستور کار قرار دهد. این اولویت‌ها می‌تواند شامل بهبود روابط با همسایگان و کشورهای منطقه، گسترش روابط با قدرت‌های جهانی، تقویت دیپلماسی اقتصادی و علمی، بهره‌گیری از ظرفیت‌های ژئوپلیتیکی و توسعه دیپلماسی عمومی و فرهنگی باشد. در ادامه به مهم‌ترین این اولویت‌ها اشاره می‌شود:

بهبود روابط با همسایگان و کشورهای منطقه

بدون شک، توسعه همکاری‌های اقتصادی با کشورهای منطقه باید از جمله اولویت‌های اصلی دولت چهاردهم باشد. افزایش تجارت، سرمایه‌گذاری مشترک و تسهیل روابط تجاری می‌تواند به تقویت روابط دوجانبه و چندجانبه بین کشورمان و همسایگان، مانند کشورهای حوزه تمدنی زبان فارسی که تا پیش از این چندان مورد توجه اقتصاد کشورمان نبود، کمک کند. افزون بر این، ایجاد ثبات و امنیت منطقه‌ای از طریق همکاری در زمینه مبارزه با تروریسم، افراط‌گرایی و قاچاق مواد مخدر نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و به تعمیق روابط با کشورهای همسایه می‌انجامد.

تقویت دیپلماسی انرژی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های انرژی ایران برای توسعه همکاری‌های منطقه‌ای و تأمین امنیت انرژی باید از دیگر اولویت‌های دولت چهاردهم باشد. همچنین، تلاش برای حل و فصل مسالمت‌آمیز اختلافات منطقه‌ای از طریق گفت‌وگو و دیپلماسی می‌تواند به کاهش تنش‌ها و افزایش همکاری‌های منطقه‌ای کمک کند.

گسترش روابط با قدرت‌های جهانی
تبع‌بخشی به شرکای بین‌المللی کشورمان در عرصه‌های گوناگون و کاهش وابستگی به شرکای سنتی که بعضاً به واسطه انحصار روابط کشورمان با آنها شاهد موضع‌گیری‌های ضد منافع ملی کشورمان هستیم، باید از جمله اولویت‌های سیاست خارجی دولت چهاردهم باشد. افزایش همکاری با کشورها در سراسر جهان می‌تواند به تقویت روابط اقتصادی و سیاسی ایران کمک کند. جذب سرمایه‌گذاری

خارجی و ایجاد محیط مناسب برای جذب سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی و فناوری نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. افزون بر آنچه بیان شد، همکاری در حوزه فناوری و انتقال فناوری و دانش فنی از کشورهای پیشرفته می‌تواند به توسعه فناوری و نوآوری در کشور کمک کند. همچنین، حضور فعال‌تر در سازمان‌های بین‌المللی و بهره‌گیری از فرصت‌های همکاری و دیپلماسی نیز می‌تواند به تقویت نقش ایران در عرصه بین‌المللی کمک کند.

تقویت دیپلماسی اقتصادی و علمی
توسعه صادرات غیر نفتی و افزایش تولید و صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا باید از جمله اولویت‌های سیاست خارجی دولت چهاردهم باشد. کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی و توسعه زیرساخت‌های اقتصادی برای تسهیل تجارت و سرمایه‌گذاری نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و ایجاد محیط مناسب برای رشد و توسعه این شرکت‌ها می‌تواند به تقویت اقتصاد دانش‌بنیان در کشور کمک کند. توسعه دیپلماسی علمی و افزایش همکاری‌های علمی و فناوری با دانشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی در سراسر جهان نیز از دیگر اولویت‌های دولت چهاردهم باید باشد.

بهره‌گیری از ظرفیت‌های ژئوپلیتیکی
بهره‌گیری از موقعیت جغرافیایی ایران برای توسعه کریدورهای ترانزیتی و اتصال به بازارهای جهانی باید از جمله دیگر اولویت‌های سیاست خارجی دولت چهاردهم باشد. توسعه بنادر و حمل‌ونقل دریایی برای افزایش تجارت و ترانزیت کالا نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. توسعه گردشگری و بهره‌گیری از جاذبه‌های گردشگری ایران برای جذب گردشگران خارجی و افزایش درآمدهای ارزی نیز می‌تواند به تقویت اقتصاد کشور کمک کند.

توسعه دیپلماسی عمومی و فرهنگی
ارتقای تصویر ایران در جهان و تلاش برای بهبود این تصویر در عرصه بین‌المللی از جمله اولویت‌های سیاست خارجی دولت چهاردهم باید باشد. مقابله با تبلیغات منفی و توسعه روابط فرهنگی و علمی با کشورهای گوناگون می‌تواند به تقویت نقش ایران در عرصه بین‌المللی کمک کند. در این زمینه باید به این نکته دقت کرد که دیپلماسی عمومی و فرهنگی کشورمان به واسطه ضعف‌های نهفته در نهادهای پیش‌برنده آن نیازمند بازنگری و بازطراحی است و دولت چهاردهم باید به طور جدی به این امر توجه کند! حمایت از ایرانیان خارج از کشور و ایجاد ارتباط و تعامل با آنان نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بهره‌گیری از ظرفیت‌های ایرانیان خارج از کشور می‌تواند به توسعه و پیشرفت ایران کمک

کند و نقش آنان را در تقویت روابط بین‌المللی ایران افزایش دهد.

اتخاذ سیاست «مقاومت هوشمند»!
نگارنده پیشتر در کتاب «قدرت نرم، دیپلماسی هوشمند و سیاست خارجی» به تبیین چپستی هوشمندی در عرصه سیاست خارجی پرداخته است، اما آنچه در دولت چهاردهم به آن نیاز ضروری است، مفهوم «مقاومت هوشمند» است. مقاومت سوسیالیست‌ها در برابر فشارها و تهدیدات احتمالی از سوی سکانداران جدید کاخ سفید، به معنای اتخاذ رویکردها و راهبردهایی است که به کشورمان امکان می‌دهد ضمن حفظ استقلال و حاکمیت ملی، تأثیرات منفی تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی و اجتماعی آن را به حداقل برساند.

در چارچوب این مفهوم و در مواجهه با فشارهای تحریمی، اتخاذ راهبردهای هوشمندانه و متنوع‌سازی منابع درآمدی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. کاهش وابستگی به منابع درآمدی خاص و توسعه بخش‌های به‌منابع درآمدی می‌تواند نقش مؤثری در کاهش تأثیر تحریم‌ها داشته باشد. این امر با توسعه بازارهای جدید برای صادرات محصولات ایران نیز تقویت می‌شود. گسترش روابط تجاری با بازارهای متنوع جهانی می‌تواند به کاهش تأثیر تحریم‌ها کمک کرده و فرصت‌های اقتصادی جدیدی را برای کشور به ارمغان آورد. علاوه بر این، استفاده از فناوری‌های نوین، به ویژه در حوزه‌های گوناگون اقتصادی می‌تواند تأثیر چشمگیری در مقابله با تحریم‌ها داشته باشد. بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفته می‌تواند به افزایش کارایی اقتصادی و کاهش وابستگی به منابع محدود منجر شود. در نهایت، راهبردهای هوشمندانه و چندبعدی در مواجهه با تحریم‌ها می‌تواند به حفظ و تقویت ثبات اقتصادی کشور کمک کند. نظر به آنچه بیان شد و با توجه به تحولات منطقه‌ای و جهانی، دولت چهاردهم جمهوری اسلامی ایران باید با اتخاذ سیاست‌های خارجی هدفمند و استراتژیک، به توسعه و پیشرفت کشور در حوزه‌های اقتصادی و فناوری کمک کند و نقش کشورمان را به عنوان یک قدرت منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای تقویت کند. بهره‌گیری از تجارب دولت‌های گذشته و ادامه تجربیات و راهبردهای موفق آنها می‌تواند به دولت جدید در دستیابی به این اهداف کمک کند. در پایان امید است که دولت آینده کشورمان با همت والای یکایک کارکنان آن نظام در سطوح گوناگون بتواند جایگاه خود را در عرصه بین‌المللی ارتقا دهد و ایران عزیز را بیش از پیش به یک قدرت مؤثر و تأثیرگذار در منطقه و جهان تبدیل کند و هم‌زمان ملت شریف کشورمان نیز از مواهب اقتصادی و اجتماعی این سیاست خارجی به شکل ملموس بهره‌مند شوند.

دیدگاه

شماره ۱۱۴۴ | دوشنبه ۲۸ خرداد ۱۴۰۳

روزنه

اربابان واقعی آمریکا

محمدرضا شریفی
کارشناس سیاسی

در خبرها آمده بود «جان کری» مشاور امنیت ملی آمریکا در پاسخ خبرنگاری که درباره اتهام نسل‌کشی به رژیم صهیونیستی از ایشان سؤال کرده بود، پاسخ داد: «ما هیچ مدرکی در بار اینکه اسرائیلی‌ها تاکنون قوانین بشردوستانه بین‌المللی را نقض کرده باشند، پیدا نکرده‌ایم!» لطفاً چند بار این پاسخ را بخوانید و در آن تأمل کنید، ببینید چقدر راحت حقیقت را ذبح می‌شود.

۹ ماه است که رژیم صهیونیستی آب، برق و گاز ملت مظلوم غزه را قطع کرده، نزدیک به ۴۰ هزار فلسطینی را قتل عام کرده، به جز این شهید، حداقل بیش از ۱۰ هزار شهید زیر آوارها هستند که هنوز از زیر آوار خارج نشده‌اند تا دفن شوند، بیش از ۱۴۳ خبرنگار در غزه کشته شده‌اند که از زمان ایجاد کمیته حمایت از خبرنگاران در سال ۱۹۹۲ این مبارک‌ترین دوره برای خبرنگاران بوده، بیش از ۸۰ درصد مناطق مسکونی غزه را با خاک یکسان کرده، بیمارستان‌ها و مراکز امدادسانی را کلاً نابود کرده و... جنایات رژیم صهیونیستی در غزه و رفح به حدی است که کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل می‌گوید هیچ مکان امنی برای غیرنظامیان در غزه وجود ندارد. حال سؤال اینجاست چرا آمریکا در قبال جنگ غزه و نسل‌کشی رژیم صهیونیستی چنین نظری دارد با چنین نظری می‌دهد؟ افسر بازنشسته آمریکایی پاسخ می‌دهد: «چون یهودیان آمریکا را اداره می‌کنند!» او در ادامه می‌گوید: «اربابان واقعی آمریکا صهیونیست‌ها هستند اگر کسی این را نفهمیده باشد، یک کور لعنتی است!»

بر اساس تحقیقات رسانه‌ها، آمریکا از ۷ اکتبر تا کنون، ۳۷۰ هواپیمای باری کمک نظامی و ۶۵ کشتی تدارکاتی برای حمایت از رژیم صهیونیستی و سر پا نگه داشتن آن در طول جنگ کنونی به رژیم صهیونیستی ارسال کرده است. «دیوید کامرون» نیز وزیر خارجه انگلستان اعلام کرده است، آنچه که می‌گوید: «بریتانیا تنها ۱ درصد تسلیحات اسرائیل را تأمین می‌کند و همانند واشنگتن نیست.» همچنین گفته است: «اگر مجوزهای ارائه تسلیحات به اسرائیل تهدیدی برای حقوق بشر باشد، ممکن است لغو شود»،

یعنی جنایاتی که تاکنون رژیم صهیونیستی مرتکب شده و موجب بیداری وجدان‌های انسان‌های آزاده دنیا شده و این همه اعتراض و راهپیمایی و جنبش دانشجویی را در دنیا در پی داشته، از نظر انگلستان تهدیدی برای حقوق بشر نیست. جنایات صهیونیست‌ها در غزه، نقاب از چهره رویاه‌صفتان دنیا انداخته و موجب بیداری و خیزش ملت‌ها، به ویژه دانشجویان و جوانان پاک سرشت در کشورهای حامی صهیونیست‌ها و در رأس آنان آمریکا جنایتکار شده است و خواب را از سران آمریکایی برده است، به گونه‌ای که از حمله به دانشگاه‌ها، تا کنون نزدیک ۳۰۰ دانشجوی کشور خود را به علت حمایت از ملت مظلوم فلسطین بازداشت کرده‌اند. نکته

بسیار مهم اینجاست که کانون خروشان این خیزش، مراکز تربیت کارگزاران و رهبران آینده و نظریه‌پردازان ایالات متحده و تمدن غرب هستند (که به تعبیر آن صاحب‌نظر آمریکایی احتمالاً رئیس‌جمهور نسل آینده آمریکا نیز جزء مضروران و بازداشت‌شدگان پلوس بوده)؛ جنبش دانشجویی به‌وجود آمده به‌قدری برای ایالات متحده آمریکا نگران‌کننده است که «مایک پمپئو» وزیر صهیونیست سابق امور خارجه آمریکا و رئیس اسبق سازمان جاسوسی CIA، به‌عنوان سخنگوی شیطان بزرگ، در پیامی در توئیتر این جنبش را «بیداری سمنی!» نامیده است.

عکس و مکت

دو طبقه و متری ۹ جوان ژاپنی طرفدار خانه‌های ۹ متری شده‌اند! خانه‌هایی که همه چیز فشرده در هم جا شده و با سبک زندگی شهری ژاپنی‌ها همخوانی پیدا کرده است!

سند وحشی‌گری/ در تاریخ مغول‌ها با فرهنگ و تمدن خصومت داشتند و حال صهیونیست‌ها نشان داده‌اند که هر جا که کتاب و فرهنگ باشد، آنها تلاش را ندارند و مغولان شماره دو تاریخ شده‌اند!

به یاد حاج قاسم/ «علی باقری» سرپرست وزارت امور خارجه ایران در محل یادمان فرماندهان شهید حاج قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس در نزدیکی فرودگاه بغداد حضور پیدا کرد و به مقام این شهیدان ادای احترام کرد.

چه باید گفت/ غم این روزهای غزه قابل بیان نیست، خانواده‌ای که دسته‌جمعی پر کشیدند...

یکی اینو جمع کنه! / بایدن در این چند هفته گذشته در هر مراسمی که بوده است، آثار کبولت سنن و زوال عقل خود را بروز داده است! مراسم G7 به محلی برای شیرین‌کاری‌های رئیس‌جمهور آمریکا تبدیل شده است!

دو شهید کنار هم! / تصویری از «طالب سامی عبدالله» ملقب به حاج ابوطالب در کنار «سردار شهید زاهدی» را ملاحظه می‌کنید. شهید زاهدی فروردین ماه امسال در حمله وحشیانه صهیونیست‌ها در دمشق به شهادت رسید.

۴
پیوست
<i>ویژه آخرین تحولات غزه</i>
شماره ۱۱۴۴   دوشنبه ۲۸ خرداد ۱۴۰۳
مصداق

مسیر بدون بازگشت

علی احمدی

خبرنگار

بررسی رابطه جنگ غزه با سیاست خارجی آمریکا نشان‌دهنده ناتوانی و ناکارآمدی ایالات متحده آمریکاست که در مدت ۹ ماه گذشته نتوانست این جنگ را مدیریت کند. انتظار می‌رفت که کاخ سفید در مدت زمان بسیار کوتاهی بتواند ماشین جنگی رژیم صهیونیستی را در نوار غزه متوقف و بر مبنای مذاکره و دیپلماسی، منافع صهیونیست‌ها را تأمین کند. با این حال نه تنها چنین نشد؛ بلکه آمریکا با ارسال سلاح‌های پیشرفته، رژیم صهیونیستی و دولت تانیاهو را در مسیر بدون بازگشت قرار داد و در آخر نیز مؤلفه‌های سقوط رژیم را فراهم کرد. از طرفی ایالات متحده با حمایت‌های خود، نفوذ نرم خود را در میان کشورهای عربی و اسلامی و حتی کشورهای آزادی‌خواه جهان از دست داد.

در همین زمینه، نشریه «فارن افرز» در دو گزارش جداگانه، ابعاد دو بحران جدی و بزرگ برای سیاست خارجی آمریکا و البته رژیم اشغالگر قدس را در ببحوجه جنگ غزه بررسی کرده است. این بحران اکنون به حدی رسیده است که آمریکا مجبور شده است در شورای امنیت برای آتش‌بس در غزه قطعنامه‌ای تصویب کند.

نشریه فارن افرز ابتدا به این مسئله اشاره کرده که همکاری‌ها و حمایت‌های همه‌جانبه آمریکا از رژیم صهیونیستی در جریان جنگ غزه، تا حد زیادی اعتبار منصور دولت آمریکا نزد افکار عمومی جهان اعراب را تضعیف کرده و در نقطه مقابل موجب تقویت محبوبیت مردمی کنش گرانی، نظیر چین و ایران نزد افکار عمومی جهان عرب شده‌است؛ مسئله‌ای که در غالب نظر‌سنجی‌های مرکز افکار‌سنجی عربی نیز به عینه مشاهده می‌شود. در عین حال، رژیم صهیونیستی نیز در جریان جنگ غزه، با سیاست‌های تانیاهو و متحدانش در قدرت، تا حد زیادی در حال فاصله گرفتن از آمریکا به منزله نزدیک‌ترین متحد راهبردی خود است؛ معادله‌ای که از هر منظر هم که به آن نگریده شود، یک بحران بزرگ برای صهیونیست‌ها به شمار می‌آید. فارن افرز تأکید می‌کند حتی اگر تانیاهو و افراطیون متحدش بتوانند در منازعات خود با یادیون پیروز شوند، وقتی صحبت از جنگ غزه باشد، آنها بازنده محض خواهند بود. از این‌رو، بهتر است بیش از این اسرائیل را در باتلاق فرو نبرند و حداقل روابط خود با واشنگتن را خراب نکنند؛ رویکردی که در شرایط کنونی نشانه‌ای از حرکت دولت تانیاهو به سمت آن دیده نمی‌شود.

تا سال ۲۰۲۲ حدود یک‌سوم شهروندان ۱۶ کشور عربی و اسلامی در منطقه خاورمیانه که در نظر‌سنجی‌های مؤسسه معتبر «افکار‌سنجی عربی» شرکت می‌کردند، دیدگاه‌های مثبتی را نسبت به سیاست خارجی آمریکا در رابطه با منطقه خاورمیانه داشتند. با این حال، نظر‌سنجی‌های مرکز افکار‌سنجی عربی در حداقل پنج کشور عربی منطقه خاورمیانه پس از عملیات هفتم اکتبر در سال ۲۰۲۳ و البته در سال ۲۰۲۴، این گزاره را تأیید می‌کند که میزان محبوبیت آمریکا در میان ملت‌های عربی به شدت افت و سقوط کرده است. امروز از زبان افکار عمومی دنیا همان جملاتی بیان می‌شود که سال‌ها پیش جمهوری اسلامی ایران و محور مقاومت درباره رژیم منحوس صهیونیستی به‌کار برده‌اند. حقانیت ایده مقاومت و اهمیت سلاح مقاومت در مقابل جنایات رژیم صهیونیستی موضوعی است که در دل تحولات غزه بیرون آمده است و دنیا نسبت به آن نگاه مثبتی دارد.

وضعیت قرمز در جبهه شمال

وحشت رژیم صهیونیستی از توانمندی حزب‌الله لبنان

در «سعسع» در الجلیل علیا مستقیماً هدف قرار گرفت. همچنین بر اثر شلیک موشک در تقاطع حائینا در جنوب صفد حریق رخ داد. بر اساس گزارش رسانه‌های صهیونیست، آذیرهای هشدار در ۳۲ شهرک در شمال تا صفد و طبریا شنیده شد. رادیو ارتش اشغالگر گزارش داد، ۲۰۰ موشک از جنوب لبنان به صفد، طبریا و اطراف آن در عرض چند دقیقه شلیک شد. خبرنگار «المیادین» نیز که در جنوب لبنان حضور دارد، گفت موجی از موشک‌ها که از سمت لبنان شلیک شد، بسیار زیاد بود و تعدادشان بیش از ۲۰۰ موشک بود. گزارش‌ها در رژیم صهیونیستی بر کاهش تمایل رژیم صهیونیستی برای وارد شدن به جنگ گسترده با حزب‌الله تأکید دارد و افزایش توان نظامی هوایی حزب‌الله چه در زمینه دفاعی و چه در زمینه تهاجمی در رأس دلایل این امر اعلام شده‌است. رسانه‌های رژیم صهیونیستی تأکید کردند، موفقیت حزب‌الله در حمله به اهدافی در داخل سرزمین‌های اشغالی از طریق پهپادهای خود و سرنگونی پهپادهای صهیونیستی در حریم هوایی لبنان، نشان می‌دهد برتری هوایی رژیم صهیونیستی طی سال‌ها، با این دستاوردهای حزب‌الله در زمینه هجومی و دفاعی شروع به فرسایش کرده است و این امر موجب افزایش نگرانی و ترس رژیم صهیونیستی از خطر توانایی‌های هوایی حزب‌الله در هر گونه جنگ احتمالی گسترده علیه آن شده است.

آلون‌بن‌دیوید، تحلیلگر امور نظامی در کانال ۱۳ رژیم صهیونیستی گفت: «سیاست اسرائیل به دلیل ترس از ورود به یک «رویداد» در شمال اراضی اشغالی که معلوم نیست چگونه پایان خواهد یافت، تردید زیادی دارد.»

بن دیوید اشاره کرد: «اسرائیل می‌داند جنگ با حزب‌الله به ناچار با توافق به پایان می‌رسد، زیرا اسرائیل توانایی نابودی حزب‌الله را ندارد و اگر وارد جنگ با آن شود، تاوان سنگینی خواهد داد.»

سلیمان مسواد، تحلیلگر سیاسی نیز در تحلیل مشابهی بیان داشت: «اسرائیل در سطح سیاسی به گسترش جنگ علیه حزب‌الله زیاد مایل نیست.»

وی تصریح کرد: «ما نباید وارد جنگ در جبهه شمال شویم.»

گیورا‌التز، رئیس شورای محلی در جلیل‌علیا، در تأیید این تحلیل در مصاحبه‌ای با کانال کان‌گفت: «بین

تل‌آویو و بیروت جنگ رخ نخواهد داد برای اینکه کسی خواهان این جنگ نیست.»

شانول آمستردامسکی، تحلیلگر امور اقتصادی هم در کانال کان هشدار داد: «شلیک سلاح‌های دقیق و سنگین حزب‌الله به تأسیسات استراتژیک اسرائیل منجر به رکود اقتصادی و خروج سرمایه‌گذاران خارجی از اسرائیل و بالا رفتن نرخ مالیات و قیمت‌ها و نرخ ارز در اسرائیل خواهد شد و ماهیت زندگی در اسرائیل را تغییر خواهد داد.»

تزاوی هاوزر، رئیس سابق کمیته روابط خارجی و امنیت رژیم صهیونیستی خاطر‌نشان کرد: «مشکل این است که دشمنان اسرائیل بعد از اتفاق شرم‌آوری که ۷ اکتبر ۲۰۲۳ رقم خورد، دیگر از اسرائیل و توانایی تکنیکی آن همچنین از ایالات متحده آمریکا ترسی ندارند.» همچنین هاوزر اشاره کرد: «اسرائیل در وضعیت عاجزانه استراتژیک قرار دارد و برای آنچه در جبهه شمال اتفاق می‌افتد، هیچ پاسخی ندارد، چرا که در حال حاضر ۱۰۰ هزار پناهنده اسرائیلی وجود دارد و این وضعیت از سال ۱۹۴۸ کاملاً بی‌سابقه است.»

گیورا آیلند، رئیس سابق آژانس امنیت اسرائیل نیز هشدار داد: «اسرائیل توانایی شکست حزب‌الله را ندارد» و خاطر‌نشان کرد: «اگر اسرائیل تصمیم به مقابله با حزب‌الله بگیرد، نتیجه آن جنگی خواهد بود که یک سال به طول خواهد انجامید که در خلال آن اسرائیل به طور کامل نابود خواهد شد.»

به اعتقاد آیلند، «حزب‌الله در گذشته فقط یک سازمان مسلح با چند صد عضو، سلاح‌های کلاشینکف و آرپی جی بود، اما الآن از نظر گستره و تسلیحات و به صورت خاص در زمینه رفع اختلاف سطح با اسرائیل در زمینه سلاح‌های دقیق و توانایی نامحدود در جذب افراد، به یک هیولا تبدیل شده است. از سویی تعداد زیادی از تحلیلگران اسرائیلی بر پهپادها و دفاع هوایی حزب‌الله به عنوان یکی از توانمندی‌های نظامی حزب‌الله متمرکز شده‌اند.»

روی کیس، تحلیلگر جهان عرب در کانال کان اظهار داشت: «چالش هوایی اسرائیل و حزب‌الله در حال رشد است.» در همین راستا، شبکه ۱۴ اسرائیل گزارشی از توانمندی‌های هوایی حزب‌الله تهیه کرد که در آن نشان می‌دهد، ارتش اسرائیل تخمین می‌زند توانایی‌های هوایی حزب‌الله به آن اجازه می‌دهد به تشکیلات پدافند هوایی نیروی هوایی اسرائیل حمله

کند. در این گزارش به نقل از منابعی در ارتش رژیم صهیونیستی آمده است، ارتش در حال حاضر پاسخ خوبی به چالش پهپادی تحمل شده از سوی حزب‌الله به اسرائیل ندارد؛ زیرا حزب‌الله تا زمانی که به نزدیکی اهداف برسد، از شرایط میدانی برای استتار پهپادهایش استفاده می‌کند. همچنین کانال کان به نقل از منابعی در ارتش اسرائیل نوشت، هیچ «راه‌حل محکمی» برای معضل پهپادهای حزب‌الله وجود ندارد و توضیح داد: «هیچ نیروی هوایی‌ای در جهان وجود ندارد که بتواند راه‌حل محکمی برای این تهدید ارائه دهد.»

بر همین اساس، خبرنگار امور نظامی روزنامه «یدעות آحرانوت» به نقل از منابعی در ارتش رژیم صهیونیستی می‌گوید: «حتی در ارتش‌های بزرگ‌تر از ارتش اسرائیل، مانند ارتش آمریکا و اوکراین، راه‌حل کافی برای مواجهه با تهدیدهای این پهپادها وجود ندارد، زیرا پایگاه‌های هدف نیز در نتیجه این امر آسیب می‌بیند.» وی در این زمینه خاطر‌نشان کرد: «فرماندهان ارتش اسرائیل متوجه شده‌اند نبرد با حزب‌الله با احتمال بسیار بالا منجر به تخریب و آسیب رسیدن به امکان استراتژیک در اسرائیل خواهد شد. آنها می‌دانند یک رویارویی نظامی گسترده با حزب‌الله منجر به تلاش آنها برای آسیب رساندن به مواضع دفاع هوایی اسرائیل خواهد شد.»

جمع‌بندی نظرات ارائه شده نشان می‌دهد، رژیم صهیونیستی توان مقابله با حزب‌الله لبنان را ندارد و در صورت ارتکاب خطای راهبردی مبنی بر حمله به لبنان در مسیر فروپاشی و نابودی قدم برداشته است. بنابراین، رژیم صهیونیستی راه حل محکمی برای ضربه زدن به حزب‌الله لبنان ندارد.

نکته بعدی هم این است که حمله به حزب‌الله لبنان به معنای گشودن آتش جنگ در منطقه خواهد بود که در مرحله اول صدها هزار نفر از کشورهای منطقه برای مقابله با رژیم صهیونیستی در کنار حزب‌الله لبنان با رژیم صهیونیستی خواهند جنگید. بر اساس اخبار منتشر شده رزمندگان از کشورهای عراق، یمن، سوریه و… به صورت داوطلبانه خواستار کمک به حزب‌الله لبنان در جنگ با رژیم صهیونیستی هستند و این به معنای این است که شرایط برای صهیونیست‌ها، همچون سال ۲۰۰۶ نخواهد بود که آنها فقط با حزب‌الله لبنان بجنگند؛ بلکه این بار شکستی سنگین‌تر از سال ۲۰۰۶ خواهد خورد.

استعفاهای پیاپی در کابینه رژیم صهیونیستی چه معنایی دارد؟

هنوز نتوانسته به هدف خود مبنی بر نابودی حماس دست یابد و اسرائیلی‌ها می‌ترسند زمان برای بسیاری از اسرا در غزه رو به اتمام باشد.

♦ **به‌هم‌خوردن محاسبات تانیاهو در جبهه شمال**
«ابراهیم المدحون» تحلیلگر عرب‌زبان هم معتقد است استعفای بنی گانتس و اعضای حزب او از کابینه جنگ رژیم صهیونیستی موجب می‌شود وضعیت اسرائیل در جبهه شمالی فلسطین اشغالی هم آشفته‌تر از قبل شود. در حالی که تانیاهو چند روز قبل اقدام به تشدید و گسترش عملیات در شمال فلسطین اشغالی علیه لبنان کرده بود، خروج اعضای ارشد کابینه جنگ از آن، همه محاسبات تانیاهو را به هم می‌ریزد.

وی افزود: «با وجود این، تانیاهو همچنان به ماندن در کابینه جنگ ادامه خواهد داد، اما واقعیت آن است که این کابینه در مأموریت خود شکست خورد.» به‌گفته این کارشناس سیاسی، افزون بر پیامدهای استعفای بنی گانتس از کابینه جنگ رژیم صهیونیستی، باید به عواقب استعفای گادی آیزنکوت از این کابینه نیز توجه داشته باشیم؛ زیرا آیزنکوت به‌عنوان یک ژنرال نظامی در امور جنگی تجربه بیشتری در مقایسه با بنی گانتس دارد. آیزنکوت همواره تلاش کرده است نقش مهندس را در پشت‌صحنه جنگ بازی کند و بدون تردید استعفای او از نظر نظامی اهمیت بسیاری دارد و تأثیر آن بر عملکرد کابینه و ارتش رژیم صهیونیستی در جنگ به‌خوبی روشن خواهد شد.

سرانجام استعفاها

با آغاز دومینوی استعفاها بسیاری این سؤال را مطرح کردند که کابینه افراطی رژیم صهیونیستی چه سرانجامی پیدا می‌کند؟ روزنامه «یسرائیل هیوم» درباره کابینه تانیاهو سه سناریو را مطرح کرده است:

سناریوی اول: ابقای کابینه

ایسن روزنامه نوشت: «این سناریو واقعی‌تر به نظر

دومینوی سقوط

بلال کاووسی

خبرنگار

شکست رژیم صهیونیستی در جنگ غزه پس از نه ماه خود را نشان داد و «بنی گانتس» به همراه «گادی آیزنکوت» و «هیلی تروپر» وزیر صهیونیستی از حزب بنی گانتس در اعتراض به سیاست تانیاهو در جنگ غزه، رسماً از سمت خود استعفا دادند. گانتس و آیزنکوت از اعضای حزب اردوگاه دولت (۱۲ نماینده از ۱۲۰ نماینده در کنست) تانیاهو را به دنبال کردن سیاست‌هایی که بیشتر منفعت شخصی او را دربر می‌گیرد، متهم کردند. همچنین او را در محقق کردن اهداف مشخص‌شده در جنگ غزه، به ویژه نابودی حماس و بازگرداندن اسیران از نوار غزه ناکام دانستند. پس از استعفای گادی آیزنکوت و بنی گانتس، «هیلی تروپر» وزیر فرهنگ و ورزش رژیم صهیونیستی، از حزب اردوگاه اصلی وابسته به گانتس نیز استعفا کرد. به این ترتیب، تاکنون سه وزیر از کابینه تانیاهو کنار رفته‌اند. گفتنی است، گانتس و آیزنکوت پس از شروع جنگ غزه به کابینه تانیاهو پیوستند و دولت اسرائیل، دولت اضطرابی نام گرفت و پس از آن دولت با شورای جنگ تشکیل شد. گانتس، رئیس سابق ستاد ارتش (۲۰۱۵-۲۰۱۱) و برجسته‌ترین نامزد دولت بعدی، ضمن اینکه خروج از کابینه را دردناک توصیف کرد، گفت: «تانیاهو از پیروزی واقعی مناعت می‌کند و ملاحظت سیاسی در دولت تانیاهو تصمیمات راهبردی در جنگ غزه را مختل می‌کند.» وی همچنین بر لزوم تعیین تاریخ توافق‌شده برای انتخابات زودهنگام در اسرع وقت تأکید کرد و افزود: «تانیاهو بر باقی ماندن بر منصب سیاسی‌اش اصرار دارد و ماه‌ها درخواست‌های فزاینده برای برگزاری انتخابات زودهنگام را رد کرده و مدعی است این انتخابات

آیا حماس انتظار این موفقیت عظیم عملیات طوفان الاقصی را داشت؟

رژیم صهیونیستی بازنده در نبرد استراتژی هاست که توانست در مدت نه ماه به اهدافی که در جنگ غزه معین کرده بود، برسد. این شکست برای رژیم صهیونیستی به اندازه‌های دردناک و هزینه‌بر است که هر سناریو و راهبرد جدیدی را هم اتخاذ کند، باز هم نخواهد توانست بر رسوایی خود در مقابل حماس سرپوش بگذارد. در عین حال، با گذشت زمان حماس با اتخاذ مؤلفه‌های جنگ نامتقارن، ضربه‌های سهمگینی به ارتش رژیم صهیونیستی وارد کرد. این راهبرد منوط به وارد نشدن نیروهای زیادی از مقاومت در نبردها و تلاش برای به‌تعویق انداختن پیشروی دشمن برای به‌دست آوردن زمان در ازای واگذاری فضا (زمین) در مواقع لزوم است و در عین حال تلاش مسدود برای تلفات گیری از ارتش اشغالگر به لحاظ نیروی انسانی یا تجهیزات است. جنگ جاری غزه به جز شهادت بیش از ۳۵ هزار انسان و نابودی شبه‌کامل نوار غزه، محل تقابل دو راهبرد کاملاً متضاد رژیم صهیونیستی در برابر گروه‌های مقاومت فلسطینی به ویژه کتاب القسام است. حماس و رژیم صهیونیستی دوره‌های گوناگون جنگ را در برابر یکدیگر تجربه کردند، اما عملیات طوفان الاقصی با نبردهای دیگر متفاوت بود. از سوی دیگر، بیش از شش ماه است که سه ضلع اصلی استراتژی امنیت ملی ارتش اسرائیل در بونه آزمایش قرار گرفته و ضمن ناکارآمدی ضلع اول، یعنی بازدارندگی در برابر حماس، دو ضلع دیگر هم به مرحله تحلیل رفته است و کماکان کتاب القسام، سراسرای القدس و سایر گروه‌های فلسطینی در نوار غزه حضور دارند. متن ذیل بخشی از ترجمه مقاله «نبرد مقاومت با اسرائیل در غزه: نبرد استراتژی‌ها» به قلم «الیاس حنا» است که در برخی رسانه‌ها نیز منتشر شده است.

در این مقاله آمده است: «یکی از اسطوره‌های یونانی می‌گوید: خدایان یونانی به سیزیف (۱) دستور دادند که سنگی را از پای کوه به سمت قله بغلاند و هرگاه مرد به قله می‌رسید سنگ از او می‌افتاد و دوباره به سمت پایین می‌غلتید تا دوباره همان کار را تکرار کند بدون اینکه پایانی برای آن متصور باشند. این وضعیت درگیری اعراب و اسرائیل از زمان تأسیس تشکیلات اسرائیل در سال ۱۹۴۸ تاکنون است. جنگ‌های زیادی پس از یوم‌النکبه (۱۹۴۸) بین اعراب و اسرائیل در گرفت که مهم‌ترین آنها پنج جنگ بود: تجاوز سه‌جانبه به مصر در سال ۱۹۵۶، جنگ شش‌روزه در سال ۱۹۶۷، جنگ اکتبر در سال ۱۹۷۳، تهاجم به مصر و لبنان در سال ۱۹۸۲ و جنگ جولای با لبنان در سال ۲۰۰۶. پس از جنگ شش‌روزه، اعراب در نشست خارطوم گرد هم آمدند و سه «نه» را صادر کردند: نه صلح، نه به رسمیت شناختن رژیم و نه مذاکره با «دشمن صهیونیست». آنها تصمیم گرفتند که قبل از احیای حقوق فلسطینیان و بازگشت سرزمین‌های فلسطینی به صاحبان اصلی خود هیچ‌گونه گفت‌وگویی با رژیم اسرائیل نداشته باشند. پس از این اجلاس، درگیری اعراب و اسرائیل از درگیری دولت علیه دولت به درگیری دولت (اسرائیل) با یک بازیگر خارج از چارچوب دولت، یعنی یک بازیگر غیررسمی به‌ویژه سازمان آزادی‌بخش فلسطین (بازیگر غیردولتی)

رسید. لبنان تا سال ۱۹۸۲ صحنه اصلی این درگیری جدید بود، یعنی سالی که اسرائیل به لبنان حمله کرد و ساف (سازمان آزادی‌بخش فلسطین) لبنان را ترک کرد. جنبش حماس و دیگر سازمان‌های فلسطینی که با توافق‌نامه اسلو (۱۹۹۳) مخالف بودند، نوک پیکان در تداوم درگیری با اسرائیل بودند؛ بنابراین درگیری بین یک دولت از یک‌سو و یک بازیگر خارج از چارچوب دولت از سوی دیگر ادامه یافت و در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ با عملیات طوفان الاقصی که توسط جنبش حماس در داخل سرزمین‌های اشغالی انجام شد، به اوج خود رسید. اسرائیل با یک عملیات زمینی جامع و گسترده در نوار غزه تحت عنوان «عملیات شمشیرهای آهنین» پاسخ داد. در مقاله مذکور آمده است: «حماس چگونه آماده شد؟ واکنش ارتش صهیونیستی چگونه بود؟ این جنگ چه درس‌هایی برای جنگ‌های آینده در داخل اسرائیل داشت؟ و به طور کلی سناریوهای احتمالی دوران پس از جنگ در غزه چیست؟ استراتژی حماس چیست؟ و چگونه آن را در میدان پیاده‌سازی می‌کند؟

۱- راهبردهای جنگ

هر کسی که به جنگ می‌پردازد، باید استراتژی‌های خود را ترسیم کند، زیرا استراتژی‌ها اهداف را به وسایل موجود مرتبط می‌کند. استراتژی عملی است که اهداف و وسایل را متعادل می‌کند، موجود زنده‌ای است که با تغییر واقعیت میدانی از نظر اجرا تغییر می‌کند و هرکس با واقعیت میدانی سازگار نشود، ناگزیر با شکست مواجه خواهد شد. در معادله درگیری‌ها و جنگ‌ها، استراتژی پس از ژئوپلیتیک در جایگاه دوم قرار دارد، اما قبل از دوید عملی و تاکتیکی در رتبه اول قرار دارد. پس از ترسیم استراتژی، ارتش آن را به دو سطح عملیاتی و تاکتیکی تبدیل می‌کند، اما مسیر دویعدی است و در هر دو جهت از بالا به پایین و برعکس رابطه دیالکتیکی دارد. هنگامی که در سطح تاکتیکی اعمال می‌شود، کاستی‌های استراتژی آشکار می‌شود. امری که واضح استراتژی را ملزم می‌کند تا روی تعدیل و انطباق آن کار کند. به همین دلیل است که فرمانده نظامی آلمان، «هلموت فون مولتکه»، معتقد است که بهترین نقشه‌های جنگی در اولین دقایق پس از اولین شلیک گلوله دوم نام‌آورند؛ اگر استراتژی اشتباه باشد، حتی موفقیت‌های تاکتیکی انباشته نیز نمی‌تواند اشتباهات را جبران کند. از سوی دیگر، اگر استراتژی درست باشد حتی اگر شکست‌های زیادی در هر دو سطح عملی و تاکتیکی وجود داشته باشد، به پیروزی ختم می‌شود. هر تیم براساس تجربیات قبلی خود چه در صلح و چه در جنگ استراتژی خود را در برابر دشمن خود ترسیم می‌کند. اگر درگیری‌های خونی بین دو بازیگر تکرار شود، دیگری در مقابل دشمن خود شفاف‌تر (نظامی) می‌شود، به‌ویژه که هر تیم از بهترین اسرار نظامی به‌خصوص در تجهیزات رافاش می‌کند. از این‌رو عامل غافلگیری موقت برای دستیابی به مزیت میدانی نسبت به دیگری اهمیت دارد. این همان اتفاقی است که در عملیات طوفان الاقصی رخ داد. تجارب مقاومت و اسرائیل متعدد و تکراری بوده و در دوره‌هایی است که از نظر زمانی با یکدیگر فاصله زیادی ندارند.

۲- گزینه‌های بزرگ راهبردی

اسرائیل حمله را به‌عنوان یک گزینه استراتژیک و دفاعی با به‌عنوان یک گزینه تاکتیکی پذیرفته است. به‌عبارت دیگر، اسرائیل دفاع را تنها یک گزینه تاکتیکی به‌جانب آماده شدن برای شروع حمله می‌داند، اما این گزینه نه از اتخاذ یک حمله پیشگیرانه، مانند جنگ شش‌روزه جلوگیری می‌کند و نه از اتخاذ مفاهیم و رفتارهای تهاجمی محدود برای جلوگیری از وقوع یک حمله بزرگ، مانند جنگ بین جنگ‌ها یا یک لشکرکشی نظامی بین جنگ‌ها جلوگیری می‌کند. هدف همیشه خسته‌کردن دشمن قبل از رسیدن به آن مرحله از آمادگی نظامی است که قادر می‌باشد تا در یک نبرد بزرگ بجنگد. با این حال، در تصویر بزرگ‌تر استراتژی امنیت ملی اسرائیل بر یک مثلث طلایی مبتنی است که براساس بازدارندگی، هشدار زودهنگام و سپس حل‌وفصل سریع مبتنی شده است. از سوی دیگر حماس بر دفاع به‌عنوان یک گزینه استراتژیک تکیه می‌کند، در حالی که حمله یک گزینه تاکتیکی است. دلیل این انتخاب اختلاف زیاد در موازنه قوا با ارتش اسرائیل است که براساس گزارش مجله بی‌زنس اسنادی در رتبه هجدهم قرار دارد. مقاومت فلسطین در عملیات طوفان الاقصی با اتخاذ راهبرد حمله و هل دادن (عقب‌اندن) یعنی ورود به غلاف غزه و انجام عملیات نظامی در منطقه‌ای بیش از ۶۰۰ کیلومتر مربع، اسرائیل را غافلگیر کرد و ارتش اشغالگر را در وضعیت دفاع قرار داد. پس از موفقیت عملیات و رسیدن به نقطه اوج؛ موقعیت دفاعی مقاومت راهبرد کشاندن دشمن، یعنی بازگشت به مکان مورد نظر خود، نوار غزه و انتظار برای رفتار و پاسخ دشمن را در پیش گرفت. به‌خصوص آنکه گزینه استراتژیک مقاومت فلسطین دفاع است. در این حمله جنبش حماس به اصل دوم استراتژی امنیت ملی طوفان الاقصی یک غافلگیری استراتژیک بزرگ بود و پس از آن به اصل سوم استراتژی امنیت ملی اسرائیل، یعنی پیروزی قاطع و سریع ضربه زد؛ اما جسارت حماس برای شروع حمله، ناگزیر اولین اصل استراتژی امنیت ملی اسرائیل که همان بازدارندگی است را از بین می‌برد.

۳- دکترین نظامی رژیم صهیونیستی

پس از هر تجربه جنگی ارتش اسرائیل، او همواره استراتژی‌های نظامی و به‌طور ضمنی دکترین نظامی خود را مورد ارزیابی مجدد قرار می‌دهد. دکترین نظامی به‌عنوان بهترین راه مبارزه و شکست دشمن تعریف شده و بر سه بعد مهم تکیه می‌کند: ۱- نحوه سازماندهی ارتش، ۲- کیفیت تسلیحات، ۳- کیفیت آموزش؛ اما اصلاحیه دکترین نظامی ارتش اسرائیل همیشه در این مثلث باقی می‌ماند: بازدارندگی، هشدار اولیه و حل‌وفصل سریع (پیروزی قاطع). پس از جنگ ژوئیه ۲۰۰۶، اسرائیل دکترین نظامی خود را با نام جدید «تحرك» (تشکیل یک نیروی آبی) تغییر داد. این اصلاحیه توسط رئیس ستادکل، ژنرال آویو کوخاوی (۲۰۲۳-۲۰۱۹) رهبری شد. این دکترین بر این اساس استوار است: تشکیل یک نیروی نظامی بهم‌پیوسته در یک شبکه عنکبوتی که بتواند در مدت زمان بسیار کوتاه و با کمترین هزینه ممکن به توانایی‌های دشمن ضربه بزند. در این دکترین جدید اصل دفاع از داخل

اسرائیل به‌دلیل تعداد موشک‌هایی که حزب‌الله در آن زمان به سمت سرزمین‌های اشغالی شلیک کرد، مطرح شد. در سال ۲۰۲۳ رئیس ستاد کنونی اسرائیل، هر تزل لوسی، دکترین جدیدی را برای تکمیل دکترین قبلی تحت عنوان «صعود» (ترقی، عروج) که قبل از عملیات طوفان الاقصی بود، تدوین کرد. این دکترین در هسته خود، مبتنی بر جنگ ترکیبی، یعنی نبرد سنتی و جنگ نامتقارن است. در این دکترین هر تزل لوی بر سرمایه انسانی برای مقابله با تهدیدات ایران و پشتیبانی و حمایت از مانورهای زمینی در حین نبرد متمرکز شد. همچنین بر روی نبردهای ترکیبی از جمله پیاده‌نظام، زره‌پوش، نیروهای ویژه و سپاه مهندسی و همچنین پشتیبانی هوایی و توپخانه متمرکز داشت. این دکترین در واقع در عملیات شمشیرهای آهنین در غزه آزمایش شده است.

۴- راهبرد رژیم صهیونیستی در جنگ غزه

در بعد سیاسی، نخست‌وزیر اسرائیل استراتژی حداکثری جنگ را مشخص کرد. او می‌خواهد حماس و زیرساخت‌های آن را نابود کند، رهبران را بکشد و واقعیاتی را در غزه برای دوران پس از حماس ایجاد کند. جایی که جنبش حماس اصلاً نقشی ندارد. در این رویکرد، نتایج دو بعد سیاسی و نظامی را با یکدیگر ادغام کرده، اصل استراتژی کارل فون کلاوویتس پروسی (۱۸۳۱-۱۷۸۰) را زیر پا گذاشته است که می‌گوید: «جنگ، سیاست است به شیوه‌های دیگر». او همچنین اصل متفکر چینی، سون‌تسزودر مورد «پل طلایی»، یعنی لزوم باز کردن پل طلایی برای عقب‌نشینی دشمن با آمدن به میز مذاکره را نقض می‌کند یا برعکس ممکن است به معنای مبارزه تا آخرین نفس باشد که برای مهاجم هزینه زیادی دارد.

۵- فرضیات نادرست رژیم صهیونیستی

۱- ارتش اسرائیل بر این باور است که درگیری با گردان‌های مقاومت باعث حذف آنها از نبرد می‌شود. این فرض در مورد واحدهای نظامی در ارتش‌های سنتی صدق می‌کند، اما در مورد جنبش‌های مقاومت صدق نخواهد کرد. ۲- ارتش‌های متعارف برای مبارزه با نبردهای تعیین‌کننده و سرنوشت‌ساز آموزش می‌بینند و بر این اساس می‌توان موفقیت را اندازه‌گیری کرد و برای ارزیابی مجدد استراتژی‌های اصلی به مقامات سیاسی ارائه کرد. در جنگ غزه، ارتش اشغالگر هنوز نتوانسته موفقیت نظامی خود را بسنجد و آن را به مقامات سیاسی ارائه دهد و این در حالی است که تفاوت‌های عمیقی بین اقتدار سیاسی و ارتش به‌طور کلی وجود دارد. ۳- ارتش اسرائیل نتوانست اصل حل‌وفصل سریع را اجرا کند. پاک‌سازی یک منطقه از عناصر مقاومت به معنای کنترل این منطقه نیست؛ زیرا کنترل مستلزم حضور دائمی نیروهای اشغالگر است و چنین حضوری اهداف آسان‌تری را برای مقاومت فراهم می‌کند. همچنین حضور دائمی مستلزم سربازان بیشتر است که آن امکان وجود ندارد، به‌خصوص اگر سربازان ذخیره خارج شوند. ۴- پس از آزمایش پدافند خطی با خط بارلو (در سال ۱۹۷۳) وارد شدن ارتش مصر از آن و با شکست آزمایش خطی حصار هوشمند (هوشمندترین فناوریانه

در جهان) در اطراف نوار غزه، ارتش اسرائیلی معتقد است که دفاع در عمق راه‌حل جادویی است، یعنی وارد شدن به عمق نوار غزه و تکه‌تکه کردن آن. اما تجربیات در کرانه باختری و حتی غزه موفقیت این رویکرد نظامی را تأیید نمی‌کند.

۶- راهبرد حماس

قبل از صحبت در مورد استراتژی حماس در جنگ باید این سؤالات را مطرح کرد: آیا حماس انتظار این موفقیت عظیم عملیات طوفان الاقصی را داشت؟ این جنبش اساساً یک جنبش مقاومت کوچک است که از نظر جغرافیایی منزوی است و ابزار مهم یا فناوری پیشرفته‌ای ندارد. چگونه در ترسیم استراتژی رزمی مشترک برای دریا، زمین، هوا و حتی فضای سایبری «نواوری» کرد و ارتشی را که یکی از مهم‌ترین ارتش‌های جهان محسوب می‌شود، شکست‌زده کرد؟ حماس چگونه توانست اصل متفکر چینی را که می‌گوید: جنگ اساساً مبتنی بر فریب است را اجرا کند؟ چگونه اصل همان متفکر سون تزو را به کار برد که می‌گوید: «با نیروهای کوچک می‌توان به نتایج عالی دست یافت؟»

الف- حماس میدان جنگ را به گونه‌ای طراحی کرد تا دشمن را از استفاده از هر آنچه در اختیار دارد، بازدارد؛ در ازای استفاده از هر چیزی که او در اختیار دارد، حتی اگر ابزاری متوسط باشد، او صاحب زمین و برتری با او است. بدین‌هیز از نبرد سرنوشت‌ساز می‌معمولا ارتش‌های سنتی به دنبال آن هستند، با توانایی انتخاب زمان و مکان درگیری؛ به‌خصوص که عامل غافلگیری به نفع مقاومت است. ج- در طول نبرد در مناطق مسکونی، بر خلاف حرکت کند ارتش اشغالگر- به‌دلیل وجود تجهیزات سنگین و حرکت دسته‌جمعی مقاومت برای اطمینان از تحرک جنگ‌جوهای خود طراحی‌های مختلفی داشته و در این زمینه تلاش می‌کند. از این رو تونل‌ها، که پناهگاه امنی برای عناصر مقاومت و همچنین فراهم‌کردن حرکت آنهاست اهمیت دارد.

این گزارش راهبردهای اتخاذ شده توسط حماس و ارتش اسرائیل را تا سطح تاکتیکی مورد بحث قرار داد و دکترین نظامی هر دو طرف را توضیح داد. جنگ هنوز ادامه دارد و بنابراین هر یک از آنها به دنبال توسعه استراتژی و همچنین عملکرد خود هستند. از نظر اهداف جنگی نتایج به‌اهداف عمده‌ای که در ابتدای جنگ تعیین کرده بود، دست پیدا نکرد و در مورد توانایی او برای رسیدن به آن به روشی که می‌خواهد، تردید وجود دارد؛ اما آنچه مسلم است غزه مانند اسرائیل و سایر نقاط دیگر، مثل قبل نیست. همین‌طور پس از عملیات طوفان الاقصی لازم شد همه بازیگران دخیل در این جنگ، حتی در سطح جهانی درس و عبرت بگیرند؛ باید به این سؤالات پاسخ داد که اگر برخی متفکران استراتژیک، وضعیت نظام جهانی را مورد بحث قرار دهند، آیا این سیستم بین‌المللی چندقطبی است یا دوقطبی؟ توجه به نظرات کسانی که می‌گفتند: دنیای امروز، دنیای «غیرقطبی» است، ضروری شده است؛ به‌ویژه اینکه بازیگری خارج از چارچوب دولت به مفهوم غربی آن، یعنی حماس، نتوانسته است در جهان و همچنین در منطقه زلزله بیافریند. »

کنترل نقدینگی به تنهایی
تورم را مهار نمی کند

مرتضی افقه

عضو هیئت علمی
دانشگاه شهید چمران اهواز

در روزهای پیش رو تا برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، نامزدهای ریاست جمهوری شعارها و وعده‌های متعددی را بیسان می‌کنند و مردم را به تحقق آنها امیدواری می‌دهند، با اینکه می‌دانیم بسیاری از مسائل و معضلات امروز ایران به ویژه در حوزه اقتصادی به صورت یک بعدی قابل حل نیست، بلکه نیازمند یک اجماع ملی از سوی همه یعنی دولت، حاکمیت و ملت است. در اینکه دولت آینده تا چه حد می‌تواند مشکلات اقتصادی و ساختاری را حل کند، در حال حاضر نمی‌توان اظهار نظر کرد؛ زیرا افزون بر اینکه حل مشکلات اقتصادی نیازمند تدبیر، به کارگرفتن و استفاده از نیروهای نخبه و صاحب استعداد و درس‌آموزی و عبرت گرفتن از راه‌های خطای پیموده شده و نگاه به الگوهای موفق روز است، بخش مهمی از حل چالش‌های اقتصادی و رشد اقتصادی ایران وابسته به سیاست خارجی است که رفع تحریم‌ها نیز در این موضوع مستتر است.

بی‌شک، دولت آتی باید سیاست خارجی را به سمتی پیش ببرد که ضمن توسعه روابط اقتصادی و تجاری و تعمیق روابط دوستانه با کشورهای منطقه و همسایه که اولویت مهم و انکارناپذیری است، مراد به جهان به درست‌ترین شکل ممکن رقم بخورد.

دولت چهاردهم باید متوجه این موضوع باشد که به دلیل وابستگی اقتصاد ایران به درآمدهای نفتی و عدم رشد و جهش تولید و به تبع آن صادرات کالاهای غیر نفتی باید برای آماده‌سازی زمینه‌های رشد تولید و صادرات و حضور در بازارهای رقابتی منطقه و جهان در گام اول باید مشکل صادرات کالا به خارج از کشور حل شود؛ چرا که بدون مراد به جهان خارج، اقتصاد وابسته ایران نمی‌تواند رشد‌دهنده‌ای قابل توجهی داشته باشد. بی‌تردید، با تشدید تحریم‌ها و فشار آمریکا بر کشورهای، مانند چین که از جمله اصلی‌ترین متقاضی و خریدار نفت ایران به شمار می‌رود ممکن است صادرات و فروش نفت ما کاهش یابد. بنابراین نمی‌توان درآمد پایدار ارزی داشت؛ لذا شاهد بی‌ثباتی ارزی و به تبع آن افزایش انتظارات تورمی خواهیم بود.

به دلیل تحریم‌ها و واردات ماشین‌آلات و فناوری‌های روز که تولید ما را چندین برابر کند و بهره‌وری را افزایش دهد و قیمت را در کالای ایرانی به حداقل برساند تا امتیاز ورود به بازارهای جهانی را داشته باشد، از دست رفته است؛ به این دلیل است که با وجود تلاش دولت سیزدهم برای کنترل میزان تورم و گام‌های مثبتی که در این حوزه برداشته شد، اما با روش کنترل و جلوگیری از رشد نقدینگی برای مدت طولانی نمی‌توان مانع بروز و ظهور تورم‌های جدید شد؛ چرا که تولید و کسب‌وکارهای کوچک نیازمند تأمین مالی هستند، بنابراین، تا ابد نمی‌توان آنها را از تأمین مالی دور کرد؛ ضمن اینکه بورس نیز اوضاع مطلوبی ندارد و شرکت‌های بورسی و نگاه‌های تولیدی در خطر از دست رفتن نقدینگی و به تبع آن از دست رفتن تولید هستند، لذا در کنار انتخاب مدیران آگاه، کاردان و نخبه‌ای که به تأمین منافع عمومی و پایداری و رشد اقتصادی ایران بیندیشند، باید به رفع تحریم‌ها به منزله یک عامل اثرگذار در جلب سرمایه‌های خارجی و به تبع آن رشد اقتصادی کشور نیز نگاه کرد.

گروه اقتصاد

صبح صادق

کارشناس انرژی گفت: «قبلاً قیمت هر متر مکعب گازی که در اختیار نیروگاه‌ها قرار می‌گرفت، ۱۴ تومان بود، اما به تازگی مجلس مصوب کرده است این قیمت ۷۰ تومان شود، با این حال همچنان قیمت گازی که در اختیار نیروگاه‌ها، چه نیروگاه‌های دولتی و چه نیروگاه‌های خصوصی قرار می‌گیرد، بسیار پایین است و این موضوع باعث عدم ایجاد انگیزه برای بهینه‌سازی و افزایش بهره‌وری در نیروگاه‌ها شده است.»

«محمدصادق مهرجو» کارشناس انرژی در گفت‌وگو با «صبح صادق» درباره موضوع افزایش تولید برق و تأمین برق مورد نیاز نیروگاه‌ها با توجه به افزایش مصرف برق در ماه‌های گرم سال و با تأکید بر اینکه به دلیل ناترازی گاز، دیگر نمی‌توانیم برای تولید برق به نیروگاه‌های حرارتی گاز بدهیم، گفت: «تولید و مصرف برق موضوع بسیار مهم و اولویت اساسی برای کشور است. بنابراین، برای افزایش تولید برق در نیروگاه‌ها، به ویژه در نیروگاه‌های حرارتی باید افزایش راندمان نیروگاه‌های حرارتی بدون وابستگی به گاز با امتحان سایر روش‌ها در دستور کار قرار بگیرد.»

وی در این باره توضیح داد: «رقم راندمان متوسط در نیروگاه‌های دولتی بین ۲۹ تا ۳۱ درصد است؛ یعنی چیزی حدود ۷۰ درصد تلفات گرمایی داریم. گازی که در توربین‌ها برای چرخاندن ژنراتورها می‌سوزد، ۷۰ درصد انرژی را به شکل گرما در هوا بدون استفاده هدر می‌دهد، لذا برای افزایش راندمان نیروگاه‌ها باید به سمت ترکیبی کردن این سیکل برویم.»

مهرجو در خصوص سیکل ترکیبی در صنعت برق کشور توضیح بیشتری داد و گفت: «حرکت به سمت ساخت نیروگاه سیکل ترکیبی به این دلیل بسیار حائز اهمیت است که راندمان این نیروگاه‌ها تا ۶۰ درصد و در برخی کشورهای دنیا تا ۷۰ درصد افزایش داشته است. با توجه به اینکه ایران دچار معضل کم‌آبی و بارش کم است، لذا برای راه‌اندازی نیروگاه‌های برق می‌توانیم از آب استفاده کنیم و از نیروگاه‌های سیکل ترکیبی استفاده کنیم که عمده‌تاً نیروگاه‌هایی هستند که از حرارت توربین‌ها برای بخار کردن آب استفاده می‌کنند و بخار یک سری ژنراتورهای دیگر را به چرخش در می‌آورد و از این فرآیند برق تولید می‌شود.»

وی در این باره افزود: «باید به سمت راهکارهای تولید برق با کمترین هزینه و بالاترین راندمان برویم. از سویی دیگر با توجه به اینکه

«محمدصادق مهرجو» کارشناس انرژی در گفت‌وگو با صبح صادق

سمت تولید برق با کمترین هزینه
و بالاترین بهره‌وری برویم

نیروگاه‌های ایران کاملاً در سطح کشور پراکنده هستند و متأسفانه عمدتاً در اطراف شهرهای خشک و کم‌آب مانند اصفهان و یزد قرار دارند، به این دلیل از یک سری مابعاتی استفاده می‌کنند که قابلیت ریکاوری شدن دارند. باید فرآیندها را تغییر دهیم و از روش‌های نوین استفاده کنیم، هر چند راندمان صرفه‌جویی در مصرف گاز در نیروگاه‌های خصوصی حرارتی تقریباً بین ۳۰ تا ۳۳ درصد است، اما این راندمان بسیار پایین است؛ لذا باید با روش‌های نوین اشاره شده راندمان نیروگاه‌های موجود افزایش داده شود.»

این کارشناس انرژی درباره سایر راهکارهای کاهش مصرف گاز در تولید برق و افزایش راندمان تولید مصرف برق مورد نیاز کشور گفت: «راهکار دیگری برای استفاده نکردن از گاز در تولید برق وجود دارد و آن، استفاده از زغال سنگ است. وقتی دچار ناترازی گاز هستیم و گازی برای تولید برق نداریم، باید برداشت از معادن زغال سنگ را توسعه دهیم تا با سوزاندن زغال سنگ به جای گاز، آب را بخار کنیم و از نیروی بخار برای تولید برق استفاده کنیم، پس باید سوخت نیروگاه‌های جدیدی که احداث می‌شود زغال سنگ باشد.»

وی در این باره بیان داشت: «حدود ۴۰ درصد برق کشور چین و آمریکا همچنان از زغال سنگ تأمین می‌شود. از سویی دیگر، برای تولید برق باید به سمت بهره‌برداری از سمت توسعه انرژی هسته‌ای برویم، با توجه به اینکه در دهه گذشته هزینه‌های هنگفتی در راستای توسعه انرژی هسته‌ای داده‌ایم، می‌توانیم با شرکت‌های صاحب نام دنیا و چینی‌ها قراردادهایی با محوریت آب سبک زدن در نیروگاه هسته‌ای به امضا برسانیم.»

وی در زمینه تعریف و کارکرد آب سبک در تولید صنعت برق گفت: «اصولاً نیروگاه‌های قدیمی از آب سنگین برای به گردش درآوردن توربین‌ها استفاده می‌کنند، اما نیروگاه‌های نوین که در کنار دریا ساخته می‌شوند، از آب سبک بهره‌برداری می‌کنند، لذا برای تأمین انرژی برق مورد نیاز کشور باید این راهکارها را در دستور کار قرار داد.»

مهرجو بیان داشت: «اکنون نزدیک به ۴۵ درصد انرژی برق اروپا و ژاپن و برخی از کشورهای توسعه‌یافته از نیروگاه‌های هسته‌ای تأمین می‌شود. ایران نیز باید به این سمت حرکت کند؛ چرا که بحث افزایش راندمان در مصرف برق و شبکه برق موضوع بسیار مهمی است.»

وی درباره موضوع افزایش بار مصرف برق در سال گذشته گفت: «سال گذشته تقریباً سی هزار مگاوات از ۷۳ هزار مگاواتی که در اوج مصرف تابستان داریم، در یک روز مصرف شد؛ این مصرف ناشی از مصرف کولرهای آبی است که برچسب انرژی و راندمان بسیار پایینی دارند.»

وی در زمینه تغییرات ایجاد شده در موتورهای کولرهای آبی در راستای کاهش مصرف برق و افزایش سرمایش گفت: «به نظر می‌رسد کم‌کم باید با موتورهای قدیمی کولرها در کشور خداحافظی کنیم، چرا که برخی شرکت‌ها به سمت استفاده از موتورهای جدید با بازدهی ۳۰ تا ۳۵ درصد بیشتر در مقایسه با کولرهای آبی سابق رفته‌اند. با اینکه نصب سایبان روی کولرهای آبی در کوتاه‌مدت و فرهنگ‌سازی در موضوع مصرف برق بسیار مهم است؛ اما جایگزین کردن موتورهایی که کولرهای آبی را با بازدهی بالا به چرخش در می‌آورند و به کاهش مصرف در مناطقی به جز شمال و جنوب کشور منجر می‌شوند که عمدتاً دمای شرحی دارند، بسیار حائز اهمیت است.»

وی در ادامه بحث خاطر نشان کرد: «در شمال و جنوب کشور با توجه به اینکه به جز کولر گازی جواب نمی‌دهد، می‌توانیم از کولر گازی با بازدهی بالاتر استفاده کنیم؛ ولی باید بار مصرفی را روی کولرهای آبی بسیار کاهش دهیم. خوشبختانه سال گذشته در این موضوع کار قشنگی صورت گرفته و تولید موتورهای الکترومغناطیسی شروع شده است تا راندمان کولرهای آبی بالا برده شود.»

وی در ادامه بحث خاطر نشان کرد: «تغییرات در موتور کولرهای آبی در کوتاه‌مدت خوب است، اما در بلندمدت نیروگاه‌های زغال سنگ توسعه انرژی هسته‌ای و نیروگاه‌های تجدیدپذیر باید به عنوان یک برنامه ۵ تا ۱۰ ساله در دستور کار قرار بگیرد.»

وی ادامه داد: «در دولت‌های یازدهم و دوازدهم مصوب شد که هر سال ۵۰۰۰ مگاوات به توان تولید برق کشور افزوده شود. متأسفانه، در کل هشت سال، ۵۰۰۰ مگاوات به کل تولید برق کشور افزوده نشد. با توجه به اینکه گاز بسیار ارزانی در اختیار نیروگاه‌ها قرار می‌گیرد، برای نمونه قبلاً قیمت هر متر مکعب گازی که در اختیار نیروگاه‌ها قرار می‌گرفت، ۱۴ تومان بود، به تازگی مجلس مصوب کرده که این قیمت ۷۰ تومان شود. با این حال همچنان قیمت گازی که در اختیار نیروگاه‌ها قرار می‌گیرد، چه در نیروگاه دولتی و چه در نیروگاه خصوصی بسیار پایین است و این موضوع باعث عدم ایجاد انگیزه برای بهینه‌سازی و افزایش بهره‌وری در نیروگاه‌ها شده است.»

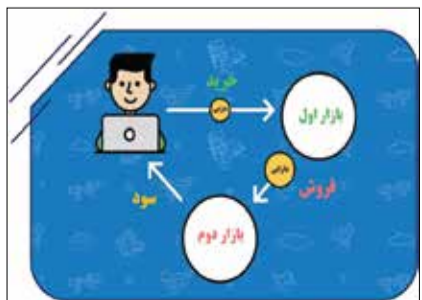
این کارشناس انرژی تأکید کرد: «متأسفانه نیروگاه‌های حرارتی به وزارت نفت بدهکار هستند و حتی پول گازی را که با ارزان‌ترین قیمت به آنها داده می‌شود، درست نمی‌پردازند؛ به این دلیل که فشاری برای بازپرداخت بدهی خود احساس نمی‌کنند.»

وی در این باره تصریح کرد: «با توجه به اینکه قیمت گاز صادراتی ما بسیار متفاوت است و قیمت گازی که در اختیار نیروگاه‌ها گذاشته می‌شود، بسیار پایین است، باید به سمت نظام قیمت‌گذاری جدید پلکانی برویم؛ با اینکه برای پلکان دوازدهم تا ۶۰۰۰ تومان قیمت افزایش یافته است؛ اما همچنان گاز با قیمت‌های بسیار پایین به نیروگاه‌ها داده می‌شود؛ زیرا متأسفانه همچنان تقاضا برای ایجاد نیروگاه‌های حرارتی با سوخت گاز وجود دارد؛ در حالی که دیگر نمی‌توان به این روند ادامه داد، چرا که منابع گازی کشور بسیار محدود است و در منابع گاز کشور سرمایه‌گذاری صورت نگرفته است.»

افزوده

آرپیترازکننده

آرپیترازکننده‌ها گروهی از سرمایه‌گذاران به حساب می‌آیند که از عدم کارایی در بازار استفاده می‌کنند و با معاملات همزمانی که به نوعی یکدیگر را خنثی می‌کنند، بازده بدون ریسک کسب می‌کنند. یک آرپیترازکننده به دنبال اختلاف قیمت بین سهام شرکت‌هایی است که در بیش از یک بازار سهام خرید و فروش می‌شوند. آنها با خرید سهام شرکتی مثلاً بورس تویکو کمتر از ارزش واقعی قیمت‌گذاری شده و فروش استقراری سهام همان شرکت در بازاری دیگر، نظیر بورس لندن به قیمت بالاتر، با قبول کمترین میزان ریسک سودهای کلانی به دست می‌آورند.

شاخص

بازار گرم گردشگری

سازمان جهانی گردشگری در جدیدترین گزارش خود از ادامه روند صعودی ورود گردشگران خارجی به ایران در سال ۲۰۲۴ خبر داده است. در حالی که ایران طی سال ۲۰۲۳ رشد قابل توجه ۴۳ درصدی در جذب گردشگران خارجی را تجربه کرد، آمار این نهاد وابسته به سازمان ملل نشان می‌دهد، در سه‌ماهه نخست ۲۰۲۴ برابر با زمستان ۱۴۰۲ نیز شاهد رشد ۶۰ درصدی ورود گردشگران خارجی به کشور بوده‌ایم. در سه ماهه نخست سال جاری میلادی ۱ میلیون و ۳۹۸ هزار گردشگر خارجی از ایران بازدید کرده‌اند، در مدت مشابه سال قبل تعداد گردشگران خارجی ورود به ایران ۸۷۲ هزار نفر بوده است.

منهای نفت

صادرات ۱۶۱ هزار تنی

در دو ماهه نخست سال جاری ۱۲۶ میلیون و ۶۸۹ هزار دلار کالای صادراتی به وزن ۱۶۱ هزار تن در گمرک خسروی اظهار و تشریفات گمرکی آن از طریق کارکنان این گمرک در کوتاه‌ترین زمان به انجام رسیده است. «علی اصغر عباس‌زاده» مدیرکل گمرک کرمانشاه افزود: «این میزان کالای صادراتی اظهاری در گمرک خسروی در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از لحاظ ارزش رشد ۳۳ درصدی داشته است.» وی عمده کالاهای صادراتی اظهاری در گمرک خسروی را کلینگر سیمان، سنگ آهن، میوه و تره بار، کولر آبی، میل‌گرد آجدار، شمش و ورق فولادی، انواع کاشی و... عنوان کرد.

صدای پای راست‌گرایان در قاره‌سبز

گروه جهان

صبح صادق

این روزها نتایج انتخابات پارلمانی اروپا نقل محافل بین‌المللی است؛ هر چند احزاب میانه‌رو همچنان اکثریت کرسی‌های پارلمان جدید اروپا را در اختیار خواهند داشت، ولی افزایش قدرت راست‌های افراطی این سؤال را مطرح کرده است که آینده قاره سبز به کدام سمت و سو می‌رود؟

کدام احزاب در انتخابات رأی آوردند؟

حزب راست میانه مردم اروپا (EPP)، به ریاست «فون در لاین» بیشترین کرسی‌های پارلمان اروپا را به دست آورد. این حزب در مقایسه با انتخابات ۲۰۱۹، هشت کرسی بیشتر به دست آورد. حزب راست افراطی اجتماع فرانسه (ID)، به رهبری مارین لوپن از فرانسه، ۵۸ کرسی به دست آورد که ۹ کرسی بیشتر از پنج سال پیش بود. احزاب غیر متعهد که شامل احزاب راست و چپ هستند که به هیچ گروه سیاسی شناخته شده‌ای تعلق ندارند ۹۹ کرسی به دست آوردند که ۳۷ کرسی بیشتر از سال ۲۰۱۹ است. محافظه‌کاران و اصلاح‌طلبان اروپایی (ECR)، به رهبری «جورجیا ملونی» نخست‌وزیر راست‌گرای ایتالیاییز چهار کرسی بیشتر از دور قبل به دست آوردند. با این تغییرات، توازن قدرت در پارلمان اروپا به سمت راست متمایل شده است. ائتلاف‌های مرکزی و چپ‌گرا، کرسی‌های زیادی را از دست داده و اکنون فقط ۵۴ درصد کرسی‌ها را در اختیار دارند که برای کسب اکثریت

مطلق کافی نیست. این تغییرات هم بر سیاست‌های داخلی اتحادیه اروپا تأثیرگذار است و هم بر مواضع آن در مسائل جهانی. نتایج انتخابات پارلمان اروپا به نوعی نشان‌دهنده تغییرات شدید در فضای سیاسی اروپا در مقایسه با دور قبلی رأی‌گیری در سال ۲۰۱۹ است. شیوع همه‌گیری کرونا و تجارب تلخ رویکرد «جهانی شدن»، جنگ در اوکراین و غزه و بحران اقتصادی در سراسر بلوک اروپا موجب ایجاد احساس شدید ناامنی در رأی‌دهندگان اروپایی شده است.

زلزله در فرانسه و پس لرزه در آلمان

تأثیر سیاسی این انتخابات بر آلمان و فرانسه از منظر بسیاری از کارشناسان نگران‌کننده است؛ چرا که این دو کشور به طور سنتی به مثابه موتور عمل می‌کنند که اتحادیه اروپا را به جلو می‌راند و سیاست‌های اصلی را شکل می‌دهند. در فرانسه، حزب راست افراطی «اجماع ملی» توانست حزب «امانوئل ماکرون» رئیس‌جمهور فرانسه را با اختلاف بیش از ۱۵ درصد شکست داده و او را مجبور کرد تا خواستار برگزاری انتخابات زودهنگام شود. این امر می‌تواند حتی اگر ماکرون همچنان رئیس‌جمهور باشد ساختار قدرت و تصمیم‌گیری درباره اوکراین در پارلمان را تغییر دهد. در آلمان نیز حزب آکرتانیو برای آلمان، با وجود رسوایی‌های متعدد، از جمله توجیه نازی‌ها، درصد بالاتری از کل آرا (۱۶ درصد) را از هر یک از سه حزب تشکیل‌دهنده ائتلاف تحت محاصره صدراعظم «اولاف شولز» به دست آورد. «دیمتری مدودف» معاون رئیس‌شورای امنیت روسیه، در پیامی در ایکس خطاب به رئیس‌جمهور

تغییر سیاست اروپا در قبال جمهوری اسلامی ایران؟

«یورونیوز» در گزارشی با بررسی آرای مثبت و منفی احزاب پارلمان پیشین اروپا در قبال قطعنامه‌های ضد ایرانی ایسن نهاد، نتیجه می‌گیرد که در پارلمان جدید در صورت تغییر نکردن سیاست‌های گروه‌های جریان اصلی پارلمان اروپا در قبال جمهوری اسلامی، احتمال تصویب قطعنامه‌ای علیه جمهوری اسلامی مشابه چهار قطعنامه ضد ایرانی اخیر اتحادیه در قیاس با پارلمان پیشین ۲/۸۷ درصد کمتر است. با این حال، با توجه به اینکه پارلمان اروپا وظیفه اجرایی ندارد و عمدتاً نقش مشورتی و اهرم فشار بر دولت‌ها را ایفا می‌کند، انتظار نمی‌رود که تغییر چشمگیری در تغییرات سیاست اروپا در قبال جمهوری اسلامی ایران رخ دهد. «عبدالرضا فرجی‌راد» کارشناس مسائل اروپا، در این باره گفت: «وقتی راست‌ها روی کار می‌آیند، کمتر به موضوعات مرتبط با ایران همچون مسائل حقوق بشر، هسته‌ای و... می‌پردازند؛ اما در حال حاضر، روابط ایران و اروپا عملاً در وضعیت بن‌بست قرار دارد، در نتیجه اینکه راست‌گراها یا چپ‌ها موضع برتر را در پارلمان داشته باشند، چندان تفاوتی ندارد و تغییر خاصی رخ نخواهد داد.»

فرانسه و صدراعظم آلمان نوشت: «از زمان بازنشستگی و پیوستن به زباله‌دان تاریخ فراسیده است. این نتایج بازتاب سیاست‌های نادرست شما در حمایت از اوکراین به جای شهروندان خود است. صبر کنید ببینید بعدش چه می‌شود!»

پیامدهای نتایج انتخابات برای اوکراین و روسیه

روزنامه «گاردین» تأثیر این نتایج را بر حمایت از اوکراین منفی ارزیابی کرده است. به نوشته این روزنامه انگلیسی، در آلمان یک چهارم از آرا به راست افراطی، چپ افراطی و میانه و ائتلاف پوپولیست‌ها اختصاص یافته که از نسخه‌ای از طرح «صلح» اوکراین حمایت می‌کند که به شکل مؤثری به معنای تسلیم شدن اوکراین است. چنین پیامدهایی در سطح جهانی و قاره‌ای به منزله پیروزی برای ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه خواهد بود. برخی از کارشناسان معتقدند، چون برخی از احزاب راست‌گرا که قدرت را به دست گرفته‌اند، مواضع ملایم‌تری نسبت به روسیه دارند، ممکن است فشارها بر روسیه کاهش یافته و سیاست‌های تحریمی اتحادیه علیه مسکو تعدیل شود که در نهایت به نفع روسیه خواهد بود.

چرخش روباه‌پیر در قبال ایران؟

قطعنامه شورای امنیت در غزه اجرایی می‌شود؟

سرانجام پس از هشت ماه از جنگ رژیم صهیونیستی در غزه و با وجود حمایت‌های همه‌جانبه واشنگتن از تل‌آویو، طرح پیشنهادی رئیس‌جمهور آمریکا برای به اصطلاح برقراری آتش‌بس در غزه میان رژیم صهیونیستی و حماس، با ۱۴ رأی مثبت و رأی ممتنع روسیه و بدون هیچ رأی مخالفی، تحت عنوان قطعنامه ۲۷۳۵ در شورای امنیت سازمان ملل تصویب شد. این قطعنامه مراحل ذیل را برای اجرای پیشنهاد آتش‌بس اعلام شده در ۳۱ مه که رژیم صهیونیستی آن را پذیرفت، ارائه می‌دهد: مرحله ۱: آتش‌بس فوری، با آزادی کامل گروهان‌ها از جمله زنان، سالمندان و مجروحان، بازگرداندن اجساد برخی از گروهان‌های کشته شده، تبادل اسرا و فلسطینی، عقب‌نشینی صهیونیست‌ها از مناطق پر جمعیت غزه، بازگشت غیرنظامیان فلسطینی به خانه‌ها و محله‌های خود در تمام مناطق غزه، از جمله در شمال، و همچنین توزیع ایمن و مؤثر کمک‌های بشردوستانه در مقیاس بزرگ در

مطرح کرده‌اند. برای نمونه، سوناک پاسخ ایران به تجاوزگری رژیم صهیونیستی علیه کنسولگری مان در دمشق را محکوم کرد و آن را اقدامی بی‌ملاحظه خواند که باعث گسترش بی‌ثباتی و آشفته‌گی در منطقه شده است. استارمر هم در موضع‌گیری مشابه، عملیات وعده صادق را محکوم کرد و ضمن تکرار ادعاها علیه ایران، مدعی شد: «ما در کنار اسرائیل ایستاده‌ایم.» افراد آشنا با ساختار سیاسی انگلیس معتقدند در صورت تغییر دولت لندن، دگرگونی چشمگیری در سیاست خارجی انگلیس رخ نخواهد داد. «جک استراو» وزیر خارجه سابق انگلیس پیشتر افشا کرد برخلاف آمریکا، تغییر دولت‌ها در انگلیس تفاوتی در سیاست‌های کلان این کشور ایجاد نمی‌کند، چرا که عمده تصمیمات دولت با مشاوره کارگزاران در وزارتخانه‌ها اتخاذ می‌شود. از این رو، چنانچه حزب کارگر طبق نظر سنجی‌ها ساکنان دولت را به دست بگیرد، می‌توان انتظار داشت که استارمر، سیاست‌های سوناک در حوزه روابط بین‌الملل را ادامه دهد.

انتخابات بریتانیا روز چهارم ژوئیه (۱۴ تیر) برگزار خواهد شد؛ حدود یک هفته بعد از انتخابات ریاست‌جمهوری در ایران. در پادشاهی بریتانیا، وقتی یک حزب اکثریت پارلمان را به دست بیاورد، رهبر آن به‌عنوان نخست‌وزیر از سوی شاه یا ملکه مأمور تشکیل دولت می‌شود. نخست‌وزیر بعدی یا «ریشی سوناک» نخست‌وزیر بریتانیا و رهبر حزب محافظه‌کار است یا «کی‌ری استارمر» رهبر حزب کارگر. برخی تصور دارند استارمر به دلیل مواضع پیشین خود، سیاست خارجه متفاوتی در پیش می‌گیرد؛ چرا که از مخالفان حمله به عراق در سال ۲۰۰۳ بوده است، وقتی جنگ ائتلاف به سرکردگی عربستان علیه یمن به راه افتاد، با فروش سلاح به سعودی به دلایل حقوق بشری مخالفت کرد یا ترور سردار سلیمانی به دست آمریکا را محکوم کرد و گفت، جهان باید ایران را «جذب کند، نه منزوی». اما از ماجرای اغتشاشات دو سال پیش، تا ادعاها بی‌اساس علیه سپاه و پاسخ ایران به تجاوزگری رژیم صهیونیستی، سوناک و استارمر موضع‌گیری‌های یکسانی را با ادبیات متفاوت

جهان

شماره ۱۱۴۴ | دوشنبه ۲۸ خرداد ۱۴۰۳

صداق

پیشخوان

اذعان نشریه آمریکایی به پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران

نشریه «نیوزویک» در گزارشی تفصیلی با اذعان به اقدامات خرابکارانه رژیم صهیونیستی علیه ایران نوشت: «اسرائیل سابقه طولانی در انجام اقدامات خرابکارانه و ترور علیه مقامات و تأسیسات هسته‌ای ایران دارد. اسرائیل همچنین تمایل خود را برای اتخاذ تدابیر و قیحانه‌تر علیه سایت‌های هسته‌ای رقیایش در منطقه را بیشتر ابراز کرده است؛ برای مثال با حمله هوایی به راکتورهای عراق در ژوئن ۱۹۸۱ و حمله به سوریه در سپتامبر ۲۰۰۷. این نشریه با بیان اینکه ایران به طور فزاینده‌ای توانایی‌های هسته‌ای و موشکی خود را تقویت کرده است، می‌افزاید: «استفاده ایران از ساختمان‌های وسیع زیر زمینی (برای تأسیسات هسته‌ای)، هر نوع عملیات یکجانبه اسرائیل (علیه تأسیسات هسته‌ای ایران) را به شدت پیچیده کرده است... ایران در حال حاضر دارای بزرگ‌ترین زرادخانه موشکی و پهپادی در خاورمیانه است.» «رابرت آینهورن» اولین مشاور ویژه وزارت امور خارجه آمریکا در امور منع اشاعه و کنترل تسلیحات، با اشاره به احتمال تغییر سیاست ایران درباره دستیابی به سلاح هسته‌ای گفت: «اسرائیل به تنهایی قادر به از بین بردن برنامه پراکنده هسته‌ای ایران نیست... اما اتفاقات اخیر به ایران نشان داده که با تهدید حمله مستقیم اسرائیل یا حتی آمریکا مواجه هستند.» «اریک بروی» مدیر سابق ضد اشاعه در شورای امنیت ملی کاخ سفید و عضو اندیشکده ابتکار تهدیدات هسته‌ای، اشاره کرد که چگونه ایران در زمان خروج دولت ترامپ از برجام پایبند بوده است و گفت: «جای تعجب نیست که تهران با گسترش برنامه هسته‌ای خود (به خروج یکجانبه ترامپ از برجام) پاسخ داد. اکنون دستیابی به هر نوع توافقی با ایران بسیار دشوارتر است. برنامه ایران پیشرفت‌های فنی داشته که قابل بازگشت به عقب نیست.»

بمب‌های آمریکایی جان مردم غزه را می‌گیرد

روزنامه آمریکایی «واشنگتن‌پست» در مقاله‌ای به افزایش استفاده رژیم صهیونیستی از «تسلیمات دقیق» آمریکایی اشاره و اذعان کرد، بر اساس آمارها، حتی این تسلیحات به‌اصطلاح «نظمتزن» هم تلفات غیرنظامی فراوانی در غزه به دنبال داشته‌اند. در این گزارش آمده است: «در حملات هوایی (اسرائیل) به غزه که جان ده‌ها فلسطینی از جمله کودکان و زنان را گرفت، از یک موشک هدایت‌پذیر دقیق آمریکایی استفاده شد که هدف دقیق خود را دنبال می‌کند و در شرایط ایده‌آل، تلفات غیرنظامی را کاهش می‌دهد.» این موشک که LGBU-۳۹ یا «بمب قطر کوچک» نامیده می‌شود، در حمله به یک مدرسه سازمان ملل در روز پنجشنبه و همچنین در حمله ماه میلادی گذشته به رفح استفاده شد و در هر دو مورد، تلفات غیرنظامی به دنبال داشت، از جمله در میان زنان و کودکان. اگر چه این بمب‌های آمریکایی هم تلفات غیرنظامی فراوانی به دنبال داشته‌اند، اما به نظر می‌رسد صرف استفاده از این مهمات هدایت‌پذیر در نتیجه فشارهای بین‌المللی بر رژیم صهیونیستی صورت گرفته است.

رقابت برای اسلحه

«مایکل اورد» مدیر اجرایی شرکت چمرینگ، یکی از تولیدکنندگان عمده تسلیحات در انگلیس، گفت: «افزایش تنش‌های ژئوپلیتیکی در جهان، چرخه تسلیح کشورها را به جریان انداخته و انتظار می‌رود این چرخه دست کم یک دهه ادامه داشته باشد.» مدیر شرکت چمرینگ مدعی است افزایش خرید تسلیحات، واکنشی به جنگ در غزه و اوکراین و همچنین نگرانی کشورها از چینی است که تلاش دارد به قدرت عمده جهانی تبدیل شود. مؤسسه تحقیقات صلح بین‌المللی استکهلم نیز می‌گوید هزینه‌های نظامی جهان در سال گذشته حدود ۷ درصد افزایش یافته و به رکورد ۲/۴ تریلیون دلار رسیده که بالاترین افزایش طی ۱۵ سال اخیر است.

استمرار سیاست فشار

رئیس‌جمهور فرانسه در نشست خبری مشترک با رئیس‌جمهور آمریکا گفت این دو کشور به سیاست فشار علیه ایران ادامه می‌دهند. وی ضمن اتهام‌زنی به ایران، افزود: «مصمم هستیم که به همراه آمریکا، ایران را برای متوقف کردن فعالیت‌های تنش‌زا در منطقه تحت فشار قرار دهیم. درباره ایران، ما یک نگرش مشترک در باره راهبرد تشدید تنش همه‌جانبه داریم، خواه درباره حمله به اسرائیل باشد و یا فعالیت‌های بی‌ثبات‌کننده منطقه‌ای و البته برنامه هسته‌ای. ما مصمم به اعمال فشار هستیم.» اتهامات رئیس‌جمهور فرانسه در حالی مطرح شده است که پاریس و واشنگتن از حامیان اصلی رژیم صهیونیستی در ارتکاب جنایات جنگی و بی‌ثبات‌سازی منطقه هستند.

بی‌عدالتی مفرط

«فرانچسکا آلبانیز» گزارشگر ویژه سازمان ملل متحد در اراضی اشغالی فلسطین، با اشاره به تصویری از «باسم التیمی» قبل از اسارت رژیم صهیونیستی و پس از آزادی وی، در شبکه ایکس نوشت: «دلخراش است که می‌بینیم با اسم پس از چندین ماه، که بدون تفهیم اتهام و بدون دادرسی در بازداشت غیرقانونی رژیم اسرائیل بوده، به شدت نحیف و شکسته شده است. در حال حاضر، هزاران فلسطینی با چنین بی‌عدالتی مفرطی در سراسر سرزمین‌های اشغالی فلسطین رویه‌رو هستند. گروهان‌گیری و سلب خودسرانه آزادی افراد، به ویژه از سوی رژیم آپارتایدی که به دنبال بیرون راندن اجباری مردم بومی از سرزمین‌شان است، جرم است.»

تقویم انقلاب

طرح توطئه آمریکا

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

در تقویم تاریخی انقلاب اسلامی، پس از آزادسازی خرمشهر، آمریکایی‌ها توطئه‌ای را با هدف نجات صدام و فریب دادن ایران علیه کشورمان طراحی کردند. این نقشه فریب‌دهنده بازرگان متعددی داشت که بارزترین آنها مثلث شوم متشکل از آمریکا، رژیم صهیونیستی و صدام بود؛ البته در حاشیه آن هم کشورهای مرتجع عرب، سازمان‌های بین‌المللی و گروهک‌های ضد انقلاب، به ویژه منافقین بودند که به هر یک نقشی داده شده بود. صدام اولین بازیگر فریب‌دهنده‌ای بود که طی درخواستی از ایران تقاضای صلح و اعلام کرد به طور یکجانبه نیروهای نظامی خود را از مرزهای ایران عقب می‌کشاند. وی با این کار می‌خواست خودش را صلح‌طلب معرفی کند. در همان ایام طرح ترور سفیر رژیم صهیونیستی در انگلیس در دستور کار قرار می‌گیرد که قطعاً می‌توانست کار خود صدام و رژیم بعث حاکم بر عراق بوده باشد. این اقدام از کانال گروه‌های تروریستی به نام چریک‌های فلسطینی که در لبنان فعال بودند، به عهده آنها گذاشته شده بود تا بهانه خوبی برای صهیونیست‌ها به منظور تهاجم به پایگاه‌های فلسطینی در لبنان باشد. حمله صهیونیست‌ها به جنوب لبنان درست روز پنجم ژوئن برابر پانزده خرداد سال ۱۳۶۱ آغاز شد که به دنبال آن صدام طی خطابه‌ای عمومی از امام راحل بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران خواست آتش‌بس عراق را بپذیرد و نیروهای مشترک ایران و عراق در جهاد با رژیم صهیونیستی به یکدیگر ملحق شوند. از سوی دیگر، تهاجم سراسری ارتش رژیم صهیونیستی به کشور سوریه و لبنان با استمدادطلبی رئیس‌جمهور لبنان از جبهانیان همراه بود. او اعلام کرد دفاع از کشورش در برابر یورش رژیم صهیونیستی تا تهران است؛ چون ارتش صهیونیستی در این تهاجم گسترده طی سه روز خود را به بیروت، پایتخت لبنان رسانده بود و ضمن محاصره این شهر و قطع آب و برق آن، به کشتار شهروندان لبنانی و آوارگان فلسطینی دست زده بود. رئیس‌جمهور وقت لبنان هم در پیامی به تمامی حکومت‌ها، سلاطین، رؤسای جمهور، گروه‌ها، احزاب و مجامع جهانی از آنان تقاضای امداد نظامی، دارویی و سایر اقلام جهانی کرد، اما هیچ کشوری به این موضوع واکنش نشان نداد.

امام خمینی (ره) در روز ۱۷ خرداد ۱۳۶۱ طی پیامی با ذکر «انا لله و انا الیه راجعون» مرقوم فرمودند: «من کلمه مبارکه استرجاع را نه برای جنایات اسرائیل و شهادت و آسیب بسیاری از مسلمانان مظلوم جنوب لبنان می‌گویم... من استرجاع را برای پشتیبانی بسیاری از حکومت‌ها از اسرائیل و صدام، این دو دولت نامشروع آمریکا می‌گویم. من و هر مسلمانی در هر جا هست باید استرجاع کنیم برای کمک‌های مادی و معنوی دولت‌های کشورهای اسلامی به آمریکا، رأس جنایتکاران و اسرائیل و رژیم و بعث عراق، پیاده‌کننده منویات شوم آمریکا و صهیونیسم جهانی». چند روز بعد شورای عالی دفاع جمهوری اسلامی ایران تصمیمات خود را مبنی بر اعزام نیروی کمکی به سوریه اعلام کرد و پیرو آن صبح روز جمعه بیستم خرداد ۱۳۶۱ نیروهای برگزیده ایرانی، متشکل از تیپ ۲۷ محمد رسول‌الله(ص) از سپاه پاسداران و تیپ ۵۸ تکاوران ذوالفقار از ارتش جمهوری اسلامی ایران به فرماندهی زنده‌یاد «احمد متوسلیان» در پادگان امام حسین (ع) تهران تجمع کرده و از صبح روز شنبه ۲۱ خرداد ۱۳۶۱ طی چند مرحله وارد فرودگاه دمشق شدند.

اداره کشور با رأی مردم

مهدی سعیدی

دبیر گروه تاریخ

از جمله اقدامات امام (ره) برای تحقق حاکمیت مردم، تشکیل شوراها بود. نظام‌های شورایی، نظام‌هایی هستند که امور کشور را در اختیار مجمع برگزیده ملت می‌سپارند و از طریق مشورت و رأی اکثریت کار را پیش می‌برند. ایده تشکیل شوراها در ایران به زمان انقلاب مشروطه باز می‌گردد. نخستین بار با تصویب قانون بلدیة در سال ۱۲۸۶، انجمن‌های بلدیة شکل گرفتند و به واسطه آن به ظاهر امر مدیریت شهری شکل مردمی به خود گرفت. در همان سال، در برخی از شهرها این انجمن‌کار خود را آغاز کرد و توانست دخالت مستقیم حکومت مرکزی در مدیریت شهرها را کم‌رنگ کند. اما خیلی زود در سال ۱۲۹۰ عملاً این نهاد منحل شد تا یک‌بار دیگر نفوذ دولت، کارگزاران دولتی و افراد ثروتمند و متنفذ بار رقیب جدی خود را برای منافع خود کنار بزنند و کیان امور را به دست بگیرند.

در دوران پهلوی اول و شیوه حکومت استبدادی رضاخان نیز انجمن بلدیة به فراموشی سپرده شد و دیگر اثری از آن نماند. در چند سال ۱۳۰۹ با تصویب قانون شهرداری‌ها، دولت ملزم به رسمیت شناختن انجمن بلدیة شد، اما انجمنی تشکیل

نشد تا این الزام عملی شود. در دوره پهلوی دوم پس از نخست‌وزیری مصدق قانون جدیدی به نام «تشکیل شهرداری‌ها و انجمن‌های شهر» به تصویب رسید و انجمن‌های شهر به شکل ابتدایی و اولیه در برخی از شهرها تشکیل شدند؛ ولی شاه که شیوه حکومتی پدر را الگو قرار داده بود، اجازه افزایش قدرت مردم و یا گرفتن انجمن‌های شهر را نداد تا عملاً از انجمن بلدیة تنها اسمی وجود داشته باشد و تأثیرگذاری در عرصه مدیریت شهری نداشته باشد.

با پیروزی انقلاب اسلامی، ایده اداره شورایی کشور خیلی زود در ادبیات انقلابیون دیده شد. حضرت امام (ره) پیشگام این ایده بودند و تشکیل شوراها را یکی از ضرورت‌های جمهوری اسلامی می‌دانستند و طی بیاناتی در جمع دانشجویان سنندجی فرمودند: «الآن مشغول طرح‌ریزی آن هستیم که شما برای خودتان، مسائل خودتان باشد. انتخابات مال خودتان باشد؛ خودتان انجام بدهید. کارهای تان محول به خودتان باشد. نه تنها شما؛ خراسان هم همین طور، اصفهان هم همین طور، همه جا همین طور. این شوراها باید همه جا باشد و هر جایی خودش اداره کند خودش را». لذا دو روز بعد طی فرمانی در تاریخ ۹ اردیبهشت ۱۳۵۸، شورای انقلاب را موظف کردند: «بی‌درنگ به تهیه آیین‌نامه اجرایی شوراها برای اداره امور محلی شهر

و روستا در سراسر ایران اقدام و پس از تصویب به دولت ابلاغ نمایید و تا دولت بلافاصله به مرحله اجرا درآورد.»

همین تأکيدات حضرت امام (ره) موجب شد تا دولت موقت و نخست‌وزیر آن نیز در این مسیر تلاش کنند و تحقق آن در دستور کار دولت قرار گیرد. در همین راستا، «مهندس بازرگان» با صدور پیامی در رادیو و تلویزیون، تأکید کرد حاکمیت باید به مردم سپرده شود. وی گفت: «حالا اگر ما انقلاب ضداستبداد کردیم باید عمل ما عمل استبدادی نباشد. درست در جهت عکس باشد، یعنی ما باید حاکمیت را و امور و اختیار و مسئولیت و ابتکار را تا آنجا که می‌توانیم برگردانیم به خود ملت. برای گام برداشتن به سوی این نیت باید به خودکفایی استان‌ها توجه کرد، به طوری که هر دستوری و هر امری از مرکز صادر نشود، بلکه مردم کارشان را خودشان انجام دهند تا آنجا که کار در سطح عمومی است و تا آنجایی که جنبه محلی دارد، در هر ولایتی و هر جایی مثل خراسان، آذربایجان، کردستان و بلوچستان و... لااقل در امور مربوط به خودشان مانند امور عمرانی، امور شهرداری، آب، برق، فرهنگ تا حدود متوسطه و امور انتظامی و اینها با اختیار خودشان باشد.» نخست‌وزیر گفت: «این طرحی است که البته در شورای طرح‌های انقلاب مورد بحث است و امیدواریم شاید اگر

زودتر بتوانیم حتی قبل از مجلس مؤسسان [مجلس خبرگان قانون اساسی] تا آنجا که ممکن است این انجمن‌ها یا شوراهای محلی در سطح استان انجام بشود و به صورت تجربه هم که شده دریابید و مسلماً وقتی این طور باشد کار هم ارزان هم بهتر و هم راحت‌تر می‌شود چه برای مردم و چه برای دولت.» در همین زمان دفتر آیت‌الله طالقانی نیز مشغول نوشتن طرحی برای اجرایی شدن قانون شوراهای محلی بود که پس از تهیه شدن منتشر و رسانه‌ای شد. سرانجام شورای انقلاب در اجرای فرمان امام (ره)، «آیین‌نامه تشکیل شوراهای محلی» را در تاریخ هفتم تیر ۱۳۵۸ تهیه و برای اجرا به دولت ابلاغ کرد.

روند تحولات کشور و وقوع حوادث گوناگون، از جمله وقوع جنگ تحمیلی، امکان تحقق شوراهای اسلامی را به نحوی که در قانون اساسی پیش‌بینی شده بود، فراهم نکرد. به همین سبب چند سال پس از پایان جنگ تحمیلی، قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران در تاریخ ۱۳۷۵/۳/۱ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و پس از برگزاری ششمین انتخابات ریاست جمهوری زمینه برگزاری انتخابات عظیم شوراهای اسلامی در سراسر کشور در ۷ اسفند ماه ۱۳۷۷ فراهم شد و شوراهای اسلامی فعالیت خود را آغاز کردند.

دهلیز

نگهبان شاه!

نگاهی به نقش سازمان سیا در دوران رژیم دیکتاتوری پهلوی

زندانیان سیاسی بر می‌گشت، مقامات آمریکایی را وادار کرد تا کمک‌ها را متوقف سازند [...] اما سیا تماس نزدیک خود را با ساواک حفظ کرده است و اغلب در عملیات مشترکی که کشورهای جهان سوم، به ویژه شوروی و عراق و افغانستان را شامل می‌شود، همکاری می‌کنند.» نیکلاس گیچ افزوده است: «در حال حاضر ۵۰ مأمور سیا در شعبه این سازمان در ایران فعالیت دارند، و قرار است دست کم یکصد تن از کارشناسان بازنشسته ضدجاسوسی برای شرکت‌های خصوصی ایالات متحده که برای ایجاد عملیات یک شبکه کنترل پیچیده مکالمات رادیویی در خدمت ایران هستند، بر آنها اضافه شود. اینکه این کارشناسان چگونه بازنشسته شده‌اند، خود جای سؤال دارد. ایران از زمانی که دولت ترکیه پایگاه‌های سیار در کشور خود تعطیل کرد، مهم‌ترین پایگاه سیا برای رهبری، جمع‌آوری و ضبط علایم رادیویی اتحاد شوروی، عراق و افغانستان بوده است. یکی از هدف‌های اصلی سیا در داخل ایران، نظارت بر وفاداری نیروهای مسلح نسبت به شاه است و با اینکه در مورد افسران ارشد مشکلی وجود ندارد، اطمینان کمتری در مورد وفاداری افسران جوان‌تر دیده می‌شود.»

حافظه

کمپانی استعماری

نگاهی به نقش یهودیان در گسترش سلطه اقتصادی استعمار

رشد و شکوفایی هلند و رسیدن به دورانی که از آن به دوران طلایی هلند یاد می‌کنند، با مهاجرت یهودیان شبه جزیره ایبری (پرتغال و اسپانیا) به هلند قرین است. در اواخر قرن شانزدهم، شاهد رشد خیره‌کننده و ناگهانی هلند هستیم. اولین یهودیان پرتغالی در سال ۱۵۹۳، در آمستردام ساکن شدند و چیزی نگذشت که تعداد آنها رو به فزونی نهاد. اولین کنیسه یهودیان در آمستردام نیز در ۱۵۹۸ افتتاح شد و در اواسط سده هفدهم در بسیاری از شهرهای هلند، جوامع یهودی حضور داشتند. یهودیان به تدریج آمستردام آن ایام را «اورشلیم جدید» می‌خواندند.

گفته می‌شود یهودیان سهام‌داران بزرگ کمپانی هند شرقی هلند بودند. رئیس کمپانی یک یهودی به نام کوئسن (کوهن) بود که نقش اصلی را در استقرار سلطه هلند بر جاوه داشت. به علاوه، نگاهی به تصاویر حکمرانان مستعمرات هلند روشن می‌کند «کوهن» تنها یهودی در میان گرداندگان کمپانی هند شرقی هلند نبود. یهودیان در هیئت مدیره کمپانی نیز حضور داشتند و خلاصه هیچ مستعمره‌ای بدون وجود آنان کامل نمی‌شد.

مهاجرت یهودیان مارانوی به هلند، به طور دقیق با آغاز اقتصاد مستعمراتی این سرزمین و تأسیس کمپانی هند شرقی هلند در پیوند است تا آنجا که در سده هفدهم هلند را به مرکز اصلی شبکه جهانی الیگارشی یهودی بدل کرد. مورخان دانشگاه عبری اورشلیم می‌نویسند: «مارانوها مستقر در هلند به شکل فزاینده‌ای در فعالیت‌های اقتصادی و مهاجرت‌هایی که

ناشی از «اکتشافات جغرافیایی» بود شرکت جستند. آنها همچنین، «با حمایت برادران یهودی‌شان» در آلمان، لهستان، لیتوانی و عثمانی پیوندهای خود را با این کشورها برقرار کردند.» در سال ۱۶۲۴، کمپانی هند غربی هلند برای اشغال برزیل و قاره آمریکا تأسیس شد که یهودیان در آن سهم مهمی داشتند. از این زمان اهمیت یهودیان، به ویژه در زمینه انتقال سیورسات و اجاره دادن نیروهای نظامی، افزایش یافته و در بورس سهام کمپانی هند شرقی هلند نیز نقش مهمی را به دست گرفتند. آنان در نیمه دوم سده هفدهم، بخش عمده تجارت شکر، تباکو، ابریشم و الماس هلند را به دست داشتند و سهام‌داران اصلی کمپانی هند شرقی هلند بودند. در پایان سده هفدهم، به طور رسمی یک چهارم کل سهام کمپانی هند شرقی هلند به یهودیان تعلق داشت. باید توجه کرد این سهام یهودیانی است که به نام یهودی شناخته می‌شدند. مارانوها که بخش عمده یهودیان هلند را تشکیل می‌دادند، به طور رسمی مسیحی به شمار می‌رفتند و از میزان سهام آنان اطلاعی در دست نیست. به هر صورت، حتی اگر کل سهام یهودیان همین مقدار نیز ارزیابی شود، برای سنجش میزان سلطه آنان بر کمپانی هند شرقی هلند کافی است. روشن است که یهودیان به دلیل اتحاد و انسجام و ساختار سیاسی خود قدرت بی‌رقیب هیئت مدیره کمپانی بودند. در آستانه سده هیجدهم، یهودیان حدود ۸۰ درصد کل واردات الماس کمپانی هند شرقی هلند را خریداری می‌کردند.

سیاست نامه

سیدمحمدباقر صدر- ۲

نگاه به هستی

مسعود پور فرد

کارشناس اندیشه اسلامی

از نگاه «سیدمحمدباقر صدر» هستی‌شناسی به میزان قابل توجهی با سیاست و تحولات مربوط به آن قابل تفسیر است. در واقع، هر اندازه تفسیر فلسفی ما از هستی و حیات و زندگانی روشن باشد، رهیافت‌های سیاسی-اجتماعی ما نیز به همان میزان کارگشاست. وی معتقد است، هر حکمی که درباره نظام‌های سیاسی و اجتماعی بشر داده می‌شود، بستگی به مقدار موفقیت تفسیر فلسفی آن نظام در تصویر حیات و دریافت آن دارد^(۱) بر اساس همین نگرش، سیدمحمدباقر صدر در بحث هستی‌شناسی به تعقیب شناسایی بیشتر خالق، اوصاف او و شناخت کامل‌تر جایگاه انسان در هستی و غایات آفرینش اوست. به دیگر سخن، جهان‌نگری سیدمحمدباقر صدر به دنبال جست‌وجوی این است که پدیده‌های طبیعی را در پرتوی و نسبت آنها با انسان و خدا معرفی کند.

از مهم‌ترین پایه‌های بحث سیدمحمدباقر صدر در هستی‌شناسی می‌توان به مسئله جهان‌غیب و شهادت اشاره کرد. منظور او از جهان‌غیب در مباحث هستی‌شناسی بخشی از جهان شناختی است که از حیطه حواس بشر خارج است و با درک حسی متعارف قابل درک نیست. در واقع، همه واقعیت‌های هستی و موجود خارج از وجود انسان، محسوس نیستند. البته این برداشت صدر او را در مقابل مکانیکی قرار می‌دهد که وجود واقعیت‌های غیر مادی و نامحسوس را انکار می‌کند. این تفکیک غیب از شهادت نزد صدر به این معناست که

هستی در عالم طبیعت محدود نمی‌شود، بلکه جهان محسوسات تنها یکی از عوالم هستی است. از نگاه صدر هر چند میان عالم غیب و شهادت تفاوت‌های اساسی وجود دارد؛ ولی رابطه ناگسستگی و عمیقی میان آن دو برقرار است و هرچه در عالم شهادت است، ریشه‌ای در عالم غیب دارد. در این پیش‌صدر نه تنها خداوند خالق جهان و قوانین و سنن حاکم بر هستی است؛ بلکه مهم‌تر از آن مدبر هستی نیز اوست و به زبان فلسفی جهان نه تنها در حدوث خود نیازمند خداست، بلکه در بقای خویش نیز وابسته و نیازمند اوست، یعنی نه تنها آفریننده و ایجادکننده موجودات خداست؛ بلکه بر پادارنده و تدبیرکننده آنها نیز هست.^(۲)

شاید بتوان گفت یکی دیگر از نگرش‌های منطقی صدر در هستی‌شناسی در خصوص سازگاری جهان‌نگری او با فطرت درونی انسان است. او معتقد است اسلام با فطرت درونی انسان و استعدادها و نیازها و خواسته‌های او سازگار است و در بردارنده اصول مشترک بین همه انسان‌هاست.^(۳) بنابراین، انسان‌ها به اصل هدف‌مندی عالم و عبث نبودن آفرینش آن، نقش مهمی در حیات انسان و زندگی سیاسی ایفا می‌کنند.

چنین انسانی هرگز فضایی برای اندیشه‌های پوچ انگارانه نمی‌کشد و بر این باور استوار می‌ماند که در طرز تلقی فلسفی از هستی نوعی جهان‌نگری به وجود خواهد آمد که اسلام قدرت و توانایی برای هدایت و رهبری بشریت و جهت دادن به زندگی انسان‌ها را دارد.^(۴)

منابع در دفتر نشریه موجود است.

مشروعیت مردمی و مقبولیت مردمی در اندیشه بنیانگذار فقید جمهوری اسلامی

انتخاب و نظارت حق مردم است!

باید برای مردم باشد، نه مردم برای حکومت و از این جهت حکومت اسلامی را حکومتی می‌دانستند که برای مردم خدمتگزار است و با قلوب افراد ارتباط برقرار می‌کند که این موجب پشتیبانی مردم از حکومت خواهد بود. آزادی حق انتخاب نیز از دیگر حقوق مردم است که حضرت امام(ره) آن را در تشکیل همه اجزا و نهادهای حکومتی به رسمیت می‌شناسند. در همین باب در جلد ۲۰ صحیفه (صفحات ۲۹۴-۲۹۵) می‌فرمایند: «باید مردم را برای انتخاب آزاد بگذاریم، و نباید کاری بکنیم که فردی بر مردم تحمیل شود.»

البته مباحث امام(ره) در چارچوب اسلام ناب محمدی(ص) به شکلی است که بیشتر توصیه‌ها به مردم، در استفاده صحیح و تذکر به مردم در انتخاب است و ایشان معتقد بودند انتخابات باید برای رضای خدا، صلاح اسلام و مسلمان باشد. حق نظارت بر عملکرد حکومت و مسئولان بر عدم تخطی از احکام اسلامی و مصالح جامعه هم از دیگر حقوق مسلم مردم می‌باشد، به گونه‌ای که ایشان معتقد بودند هر گونه نبود نظارت موجب خسارت به خود مردم و جامعه خواهد شد.

«ملت اگر نظارت نکنند در امور دولت و مجلس... ممکن است یک وقت به تباهی بکشد.» (صحیفه امام(ره)، ج ۱۵، ص ۱۷)

خود را در دست داشته باشد. بر همین مبنا حکومت بدون قبول مردم شکل نخواهد گرفت. مطابق بیان حضرت امام(ره) در جلد ۵ صحیفه، صفحه ۱۴۲ نظام جمهوری اسلامی نیز با همین رویکرد به آرای عمومی گذاشته شده است تا خواسته مردم ارزیابی شود. «اما نظام جمهوری اسلامی را به آرای عمومی می‌گذاریم و ایران چون همه‌شان مسلمان هستند، رأی به این قضیه خواهند داد. بعد از رأی آنها، حکومت جمهوری اسلامی تشکیل خواهد شد.»

در همان جلد صحیفه در صفحه ۴۳۶ درباره مهم‌ترین ضوابطی که حکومت نباید از آن جدا باشد، می‌فرمایند: «متکی به آرای ملت باشد، به گونه‌ای که تمامی احساد ملت در انتخاب فرد یا افرادی که باید مسئولیت و زمام امور را دست بگیرند، شرکت داشته باشند.»

از حقوق دیگر مردم که در اندیشه حضرت امام(ره) به آن اشاره شده است، اینکه مردم محور حکومت هستند و حکومت باید در خدمت مردم باشد و برای آنان برنامه‌ریزی کند؛ به گونه‌ای که در جلد ۱۵ صحیفه صفحه ۳۰۷ می‌فرمایند: «باید اساس را مردم و فکر مردم قرار داد و باید فکر مردم بود... باید کاری کنیم که مردم خودشان حکومت را به دست گیرند.»

امام(ره) معتقد بودند در حکومت اسلامی که بر پایه عدالت پایه‌گذاری شده است، حکومت

و این مسئله تضمینی برای نیل به سعادت ابدی و الهی انسان خواهد بود. هدایت تکوینی مستلزم وجود امام معصوم بوده است؛ ولی از آنجا که در عصر غیبت امام معصوم(عج) مدیریت جامعه دینی نمی‌تواند بدون ولی باقی بماند و برای اینکه دین هم دچار انحطاط نشود، در هر زمان به حاکمی نیاز است تا تداوم را بیندیشد و از دین خدا پاسداری کند تا گوهر ذاتی دین همچنان مطهر و محفوظ بماند.

بد مقبولیت مردمی؛ جایگاه مردم در اندیشه سیاسی امام خمینی(ره) از اهمیت بسزایی برخوردار است و مردم از نظر سیاسی محور و صاحب حق در حکومت هستند و حقوق سیاسی آنان در جای خود محفوظ است. وقتی شرط هدایت، آگاهی و انتخاب آزادانه سعادت است و انسان خود را در این راه قرار می‌دهد، در نتیجه خداوند متعال او را یاری می‌کند و شرایط و عوامل بر وفق مراد پیش می‌رود. پس حکومت دینی این وظیفه را می‌یابد که از جانب پروردگار مشکلات فردی و اجتماعی چنین انسانی را مرتفع کند و دلگرمی و امید را در وی زنده نگه دارد تا در نهایت به سعادت ابدی و لقاءالله برسد.

در نگاه امام(قدس الشریف) حق تعیین سرنوشت از بارزترین حقوق اولیه هر ملتی است که باید سرنوشت و تعیین شکل و نوع حکومت

داوود خلیلیان

کارشناس سیاسی

در آستانه برگزاری چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری به اجمال گوشه‌ای از نظریات امام خمینی(ره) درباره مشروعیت و مقبولیت مردمی و همچنین حقوق ملت بر حکومت بازخوانی می‌شود.

الف- مشروعیت مردمی: مطابق اندیشه سیاسی امام راحل(ره) مردم نمی‌توانند مشروعیت‌دهنده حکومت الهی باشند؛ چرا که انسان نیازمند هدایت است و از این رو انسان باید از جانب خداوند هدایت شود. همچنین، انسان از منظر قرانت امام راحل از شیعه، موجودی است که بالفعل دچار نفسانیت است و می‌تواند خاستگاه پلیدی‌ها باشد؛ از این رو همه تلاش‌ها، ملاحظات و شرایط باید لحاظ شود تا انسان از این پلیدی به خیر مطلق برسد و این محقق نخواهد شد مگر اینکه انسان مختار، خود را در بستر حکومت دینی قرار دهد. البته این هدایت و حرکت انسان به سوی خدا کاملاً اختیاری است و زمانی که انسان به نیاز مطلق خود به پروردگار و همچنین نقص خود واقف باشد، در این صورت خود را در بستر اعمال حکومت دینی جا می‌نهد

تبیین

جنگ روایت‌ها و جهاد تبیین - ۹۳

تجربه عبرت آموز

امیر قلی‌زاده

کارشناس فرهنگی

در مقابل دشمن گذشته است و امروز نه از همیشه دشمن متجاوز بر منطقه خبری هست و نه در سپهر سیاسی انقلاب اسلامی و حرکت تمدنی ملت ایران، خبری از کسانی است که در دل مجلس، مرعوب آن هیمنه پوشالی شده بودند. در این گذر زمان، برای اهل خرد عبرت‌ها نهفته است، اما نباید از کید نفس و جنگ شناختی دشمن غفلت کرد. امروز اگر چه هم مجلس یازدهم و هم مجلس آینده با رویکرد انقلابی برای سامان زندگی مردم تلاش می‌کنند، اما ایجاد تقار و تفرقه از ترفندهای همیشگی دشمنان در میان برداران به ویژه کسانی است که به ظاهر فکر می‌کنیم بیشتر همفکر هستند و بیشتر نگاه انقلابی را دنبال می‌کنند. باید مراقب خناسان برای اختلاف‌اندازی در میان نیروهای انقلابی بود.

در این باره کافی است نماینده‌های متعلق به جبهه انقلاب بدانند که اگر ضعف و فتور و سستی صورت بگیرد، به نام جبهه انقلاب ثبت می‌شود و خدای نکرده در آن صورت ندامت و سرزنش بیشتر خواهد بود. نکته دیگر، ضرورت پرهیز از حاشیه است که رمز اقتدار مجلس است. حالاً که در آستانه شروع به کار دوره جدید مجلس و فصل جدیدی از قانون‌گذاری و نظارت در خانه ملت هستیم، نمایندگان منتخب ملت در بوته آزمون قرار دارند تا با احصای اولویت‌ها و نیازهای اصلی و اساسی کشور و الهام‌گیری از اسناد بالادستی نظام، در مسیر حل مشکلات مردم و تعالی این مرز و بوم گام بردارند.

آفاق

نسبت مصلحت با تفکر انقلابی - ۱۶

صدور حکم حکومتی

محمد رضا ملایی

پژوهشگر اندیشه سیاسی

رهبر معظم انقلاب در این زمینه می‌فرمایند: «در مواردی اگر مسئولان و دست‌اندرکاران امور بخواهند قانونی را که معتبر است مویه‌مو عمل کنند، دچار مشکل می‌شوند. قانون بشری همین‌طور است. قانون اساسی راه چاره‌ای را باز کرده و گفته آنجایی که مسئولان امور در اجرای فلان قانون مالیاتی یا سیاست خارجی، بازرگانی، صنعتی و دانشگاهی دچار مضائقه می‌شوند و هیچ کار نمی‌توانند بکنند. مجلس هم این‌طور نیست که امروز شما چیزی را ببرید و فردا تصویب کنند و به شما جواب دهند. رهبری مرجع است... دولت قبلی و دولت فعلی گاهی راجع به مسائل گوناگون نامه می‌نویسند که در اینجا مضائقه وجود دارد، شما اجازه بدهید که این بخش از قانون نقض شود. رهبری بررسی و دقت می‌کند و اگر احساس کرد که به‌ناگزیر باید این کار را بکنند، آن را انجام می‌دهد. جاهایی هم که به صورت معضل مهم کشوری است، به مجمع تشخیص مصلحت ارجاع می‌شود. این معنای ولایت مطلقه است.»

همانطور که ملاحظه می‌شود در اینجا سخن از نقض قانون به دلیل شرایط خاص و ایجاد تراحم است که به علت ضیق وقت و اهمیت موقعیت، نمی‌توان منتظر روند معهود و مرسوم برای بررسی قانون و رفع مشکلات آن شد که در این حالت، ولی فقیه با بررسی و دقت و حساسیت بالا، تصمیم می‌گیرد و حکم حکومتی صادر می‌شود.

در چنین شرایطی، امام خمینی(ره) راهکار دومی را تعیین کردند که همان صدور حکم حکومتی از سوی ولی فقیه جامع‌الشرایط و بصیر و آگاه به شرایط است.

قبیله عشق

شهادت مهدی
حالت اعجاز داشت

پسر مهدی نمی گذاشت کسی متوجه کارهایش شود. سعی می کرد خیلی پنهانی کارهایش را انجام دهد. مثلاً در راه می بست و نماز را در خلوت خودش می خواند. یا در خلوتش مشغول خواندن کتاب مداحی اهل بیت (ع) می شد. مخالف شدید ریا بود و دوست داشت کارهای عبادی و دینی اش را خیلی عمیق در خفا انجام دهد. حتی به هیئت های محل زندگی مان نمی رفت. ما ساکن اکتان هستیم و مهدی به هیئت های میدان خراسان و میدان امام حسین (ع) می رفت که مراسم شان را سنتی برگزار می کردند و غریب بودند و مشارکت فعالی داشت. کمک های زیادی به این هیئت ها می کرد و متولیان شان پس از شهادت به ما از آقا مهدی گفتند. پس از شهادت بعضی هیئت ها عکس مهدی را زده بودند وقتی دوستانش متوجه شدند، گفتند مهدی در غرب تهران زندگی می کرد، چرا عکسش را در شرق تهران زده اند؟ متولیان هیئت نیز می گفتند آقامهدی در مراسم های مختلف به هیئت ما می آمد و کمک های زیادی هم می کرد. من تمام اینها را بعد از شهادتش متوجه شدم.

من برای اینکه مهدی وارد سپاه پاسداران شود، خیلی تلاش کردم. وقتی علاقه اش را سنجمیدم و دیدم بیشتر به سمت سپاه علاقه مندی نشان می دهد، خیلی کمکش کردم تا به هدفش برسد. وقتی ایشان می خواست استخدام شود، در آن فاصله اتفاقات عجیبی افتاد. استخدام و شهادت مهدی حالت اعجاز داشت. استخدام در سپاه خیلی سخت است و کار آقا مهدی در بعضی مسائل به مشکل خورده بود. مهدی بسیجی عادی بود و کارت بسیج فعال نداشت و سر این موضوع با مشکل مواجه شده بود. ما تقریباً از استخدام ایشان ناامید شده بودیم. یک شب من در خواب شخصیت بزرگواری را دیدم که به من امید داد و گفت، نگران استخدام آقا مهدی نباش. صبحش خوابم را برای مهدی تعریف کردم.

گفتم برویم و پیگیری کنیم و کار را نیمه رها نکنیم. به محل استخدام رفتم و آنجا رئیس استخدام سپاه خیلی ما را تحویل گرفت. از طرفی فهمید من در نیروی هوایی ارتش هستم و وضعیت جسمانی و ظاهری مهدی را هم دید و گفت: «مهدی را استخدام خواهیم کرد.» در نهایت استخدام آقا مهدی اتفاق افتاد. وقتی قضیه داعش پیش آمد، آقا مهدی پس از ۱۳-۱۴ سال خدمت، چهار بار داوطلب شد و بالاخره به شهادت رسید.

به نقل از پدر شهید
مهدی ذاکر حسینی

تکاور جاوید الاثر مدافع حرم «مهدی ذاکر حسینی» از رزمندگان لشکر عملیاتی ۲۷ حضرت محمد رسول الله (ص) در تاریخ ۲۶ خرداد ۱۳۹۵ در حومه شهر حلب سوریه بر اثر موشکباران دشمن به درجه رفیع شهادت نائل آمد. مهدی ذاکر حسینی از تکاوران بسیار شجاع لشکر ۲۷ بود و هنگام شهادت ۳۱ سال داشت.

وداع با اسلحه

نگاهی به روزهای پایانی جنگ تحمیلی
و آغاز راهبرد جدید دشمن

حسن نوروزی

دبیر گروه جبهه

نفس های آخر جنگ تحمیلی و نفس راحت رزمندگان اسلام نزدیک و نزدیک تر می شد؛ اما این سؤال مطرح بود که آیا با پایان جنگ، جنگ پایان خواهد گرفت؟ دو هزار و ۸۸۷ روز حدود ۹۶ ماه معادل هشت سال از آغاز جنگ می گذشت. در طول این هشت سال رزمندگان اسلام با اینکه تجهیزات و مهمات آنچنانی نداشتند، اما مقاومت و ایستادگی شان یک سر و گردن بالاتر از نیروهای تا بن دندان مسلح بعثی بود. جالب است که ایران در این دوران تنها در تقابل با بعضی ها نبود؛ بلکه آنچه در طول این هشت سال فهمیده و دیده شد، این بود که روند هشت سال دفاع مقدس بیشتر از آنکه در اختیار صدام باشد، در اراده سردمداران کاخ سفید و کرملین آن روز بود. کما اینکه در جریان جنگ نفتکش ها در خلیج فارس به طور مستقیم علیه ایران مداخله کردند. خلیج فارس در بازه زمانی سال های ۱۳۶۵ تا ۱۳۶۷ مقارن با جبهه زمینی نبرد با ماشین جنگی رژیم بعث صدام، شاهد سلسله داشت: ایران در مقابل ارتش آمریکا و ارتش اتحاد جماهیر شوروی. این ناتوانی قدرت در جنگ نه تنها روحیه رزمندگان ما را نشکست؛ بلکه توکل و قدرت مضاعفی به آنان بخشید که نتیجه آن در سال ۱۳۶۸ رخ نمایان کرد. به جرت می توان گفت، سال ۱۳۶۸ برای جنگ تحمیلی فراتر از یک پایان جنگ بود؛ چرا که دشمنان پس از ۱۰ سال نبرد سخت و مستقیم در جبهه های ترور، کودتا، نبرد مسلحانه و جنگ تحمیلی به این نتیجه رسیدند که از راه مقابله فیزیکی نمی توانند

به مقصود خود برسند. در همان روزها «صدرالدین الهی» از نویسندگان کهنه کار فراری و از عوامل سرشناس دوران رژیم دیکتاتور پهلوی در نشریه ای به نام «فوق العاده» چاپ آمریکا نوشت: «... از این به بعد... مبارزه مسلحانه و به کاربردن واژه های براندازی، سرنگونی، واژگونی و یازدوبنده های سیاسی به صورت اعلامیه و بیانیه و مصاحبه و خطابه کاربردی ندارد.» باز هم به سؤال ابتدایی خود برگردیم. آیا پس از پایان جنگ، جنگ پایان یافته بود؟ در پاسخ باید گفت، این خوش خیالی است که گمان ببریم دشمن از دشمنی خود کوتاه آمده بود و راهی به جز صلح در چنته نداشت. در روزهای پس از جنگ تحمیلی، جبهه متحد ضد انقلاب (چه آمریکا و ایادی آن در قلب اروپا و چه پادوهای آنان در سنگرهای داخلی کشور و منافقین) راهبرد جدیدی را در پیش گرفته بودند. صدرالدین الهی در ادامه یادداشت در همان نشریه آمریکایی از این نقشه پرده برمی دارد و می نویسد: «... اما یک راه وجود دارد، راهی که ما را به بقای واقعی می رساند... این دور مسابقه را به صورت یک مبارزه فرهنگی آغاز کنیم. مبارزه فرهنگی در تمام زمینه ها، تئاتر، سینما، ورزش، شعر، موسیقی، نقاشی و غیره حکومت تهران را فقط با سلاح فرهنگ می توان خلع سلاح کرد و دست بسته تحویل مردان سیاست داد...» درست است که پایان جنگ، وداع با اسلحه تیراندازی بود، اما سلام بر اسلحه دیگری بود که جنس گلوله هایش به جای فلز سربی و مواد منفجره، از جوهر خودکار و قدرت کلام جان می گرفت. بنابراین، در همان ایام پروژه نفوذ فرهنگی کلید خورد و عوامل و عناصر این تهاجم به اسم و رسم بازگشت نخبگان و مغزها به داخل کشور، با چاپ نشریات و همچنین برپایی حلقه های فرهنگی درون سازمان ها، موسسه های دولتی و دانشگاه ها و مدارس عالی سعی

اسلامی را به نحوی مورد اتهام قرار بدهند؛ انواع و اقسام حرف ها را هم در این زمینه می زنند.

خب هدف آنها این است که این انتخابات به آن صورت مطلوب جمهوری اسلامی انجام نگیرد؛ یعنی چه؟ یعنی مردم از نظام فاصله بگیرند؛ چون عدم حضور مردم در انتخابات طبعاً فاصله گیری مردم از نظام جمهوری اسلامی است؛ این هدف آنهاست. البته مردم به حرف آنها گوش نکرده اند؛ حالا به بعضی از گروه های خاص کار نداریم که در مطبوعات یا این روزها در رسانه های فضای مجازی همان حرف های آنها را هم تکرار می کنند، لکن تجربه نشان داده و متن مردم نشان داده اند که هر چه دشمن خواسته، عکسش را انجام داده اند؛ هم در مورد انتخابات، هم در مورد راهپیمایی ها و مسائل گوناگون دیگر. این دفعه هم ان شاء الله به توفیق الهی همین جور خواهد شد؛ مردم ان شاء الله حضور پیدا خواهند کرد و آبرو خواهند داد به نظام جمهوری اسلامی.»

در تغییر جهت جبهه انقلابی را داشتند.

انگشت نیروهای دشمن این بار روی ماشه ای قرار گرفته بود که بردش از تفنگ ۳، تاکن ۷۲.۲ و توپ ضد هوایی و هواپیماهای جنگنده بسیار بیشتر بود و دامنه گسترده تری از افراد جامعه را از دانش آموزان تا دانشجویان، از سربازان تا فرماندهان و از کارمندان جزء تا مسئولان کل در بر می گرفت و حتی صحنه هایی مانند انتخابات را به طوری که رهبر معظم انقلاب در ۲۶ خرداد ۱۴۰۰ در این خصوص می گویند: «شاید در هیچ نقطه ای از عالم نتوانیم کشوری را پیدا کنیم که انتخاباتش این همه مورد تهاجم دشمنان قرار داشته باشد. در همین انتخابات پس فردای ملروز جمعهم الان چند ماه است که رسانه های آمریکایی، رسانه های انگلیسی و آن مزدورهایی که زیر پرچم آنها و در این رسانه ها مشغول کارند، دارند خودشان را می کشند برای اینکه شاید بتوانند انتخابات را زیر سؤال ببرند، حضور مردم را کم رنگ کنند و انتخابات جمهوری

جامع اضداد

ماجرای شهادت شهید چمران در ۳۱ خرداد ۱۳۶۱

شویون رزمندگان و دوستان و برادران باوفایش به آسمان برخاست. خون از سرش جاری بود. او را به سرعت به آمبولانس رساندند و در بیمارستان سوسنگرد که بعداً به نام شهید دکتر چمران نامیده شد، کمک های اولیه انجام شد و آمبولانس به طرف اهواز شتافت، ولی افسوس که فقط جسم بی جانش به اهواز رسید و روح او سبکبال و با کفنی خنن که لباس رزم او بود، به دیار ملکوتیان و به نزد خدای خویش پرواز کرد و نصدای پروردگار را لیبیک گفت «ارجمی السی ربک راضیه مرضیه» از شهادت سردار پرافتخار اسلام، این فرزند هجرت و جهاد و شهادت و اسوه حرکت و مقاومت، امت مسلمان ایران و شیعیان محروم لبنان غرق در حسرت و ماتم گردیدند.»

ایستاد و به رزمندگان تأکید کرد که از این نقطه که او هست، دیگر کسی جلوت نرود، چون دشمن به خوبی با چشم غیر مسلح دیده می شد و مطمئناً دشمن هم آنها را دیده بود. آتش خمپاره که از اولین ساعات باامداد شروع شده بود و علاوه بر رستمی قربانی های دیگری نیز گرفته بود، باریدن گرفت و دکتر چمران دستور داد رزمندگان به سرعت از کنارش متفرق شوند و از هم فاصله بگیرند. یارانش از او فاصله گرفتند و خمپاره ها در اطراف او به زمین خورد و با اصابت یکی از خمپاره های دشمن ترکش به پشت سر دکتر چمران اصابت کرد و ترکش های دیگر صورت و سینه دو یارش را که در کنارش ایستاده بودند، شکافت و فریاد و

«سحرگاه ۳۱ خرداد ۱۳۶۱ ایرج رستمی فرمانده منطقه دهلاویه به شهادت رسید و شهید دکتر چمران به شدت از این حادثه ناراحت بود. یکی از فرماندهانش را احضار کرد و او را به جبهه برد تا در دهلاویه به جای رستمی معرفی کند. همه رزمندگان را در کانالی پشت دهلاویه جمع کرد، شهادت فرمانده شان، ایرج رستمی را به آنها تبریک و تسلیت گفت و افزود: «خدا رستمی را دوست داشت و برود و اگر ما را هم دوست داشته باشد، می برد. (خداوند ثابت کرد که او را دوست می دارد و چه زود او را به سوی خود فراخواند).» سخنش تمام شد، با همه رزمندگان خدا حافظی و دیده بوسی کرد، به همه سنگرها سرکی نمود و در خط مقدم، در نزدیک ترین نقطه به دشمن، پشت خاکریزی

برای ایران و به ویژه رزمندگان عرصه هشت سال دفاع مقدس روز ۳۱ خرداد ۱۳۶۱ خیلی سخت گذشت. «مصطفی چمران» پر کشید و رفت. مردی که جامع اضداد بود، از طرفی نویسنده عارفانه های عاشقانه بود و از طرفی وزیر دفاع دولت موقت ایران و بنیان گذار ستاد جنگ های نامنظم در جنگ بود. سخن گفتن از شهید دکتر مصطفی چمران، این مرد عمل و نه مرد سخن، این نمونه کامل هجرت، جهاد و شهادت، این شاگرد مکتب علی (ع)، این مالک اشتر جنوب لبنان و حمزه کرلای خوزستان سخت و دشوار است و در این مقال نمی گنجد؛ از این رو در یادداشت به ماجرای شهادت مصطفی چمران بسنده می کنیم و از آن می نویسیم.

نمایشگاه

استگبارستیز برزبلی

نمایشگاه نقاشی «ژوانو آیدو گالوانو» هنرمند اهل کشور برزبلی با عنوان «هنر و انقلاب» در باغ موزه ملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس و بسا محوریت روابط جدید نیروها در جهان، حاکمیت انقلاب هنر و حاکمیت هنر انقلاب تدارک دیده شده و مشتمل بر ۹ اثر هنری است. آثار روی پارچه نقاشی شده اند. نقاشی های این هنرمند انقلابی به روابط جدید نیروهای ضد استکبار در جهان امروز اشاره می کند. این نمایشگاه تا ۵ تیر ادامه خواهد داشت و علاقه مندان به منظور بازدید از آن می توانند به نشانی میدان ونک، بزرگراه شهید حقانی، خیابان سرو، گالری فکه مراجعه کنند.

قاب

به سلاح نیاز نبود!

تصویری که از دفاع مقدس در ذهن خیلی هاست، همان تصاویر رزمنده ها با لباس رزم و سلاح به دست و آرمی جی بر دوش است؛ اما این، همه جنگ نبود. رزمنده ها هم اوقات فراغت داشتند، کارهای روزانه شان را می کردند و خیلی وقت ها که به جنگ و دفاع نیازی نبود، سلاح های شان را کنار می گذاشتند و می شدند عین بقیه آدم های پشت جبهه. ورزش می کردند، مطالعه می کردند و بعضی های دیگر هم هوای همزمان شان را داشتند و مشغول کارهای خدماتی می شدند. هر کسی با هر مهارتی، تلاش می کرد به رزمندگان دیگر کمک کند. یکی نانوا می بلد بود، یکی کفایش، یکی خیاطی بود و یکی دیگر استاد سلمانی بود.

مصونیت بخشی نسل جوان رسالت سپاه

اعلانات

آب در رگ های هفت چشمه آذرشهر

طرح های محرومیت زدایی به همت سپاه ناحیه آذرشهر در روستای هفت چشمه از توابع بخش مرکزی این شهرستان در حال اجراست. فرمانده سپاه ناحیه آذرشهر در بازدید از طرح لوله گذاری آب کشاورزی در روستای هفت چشمه گفت: «طرح لوله گذاری و انتقال آب کشاورزی با هدف اجرای طرح محرومیت زدایی و مدیریت بهینه مصرف آب کشاورزی با هزینه ای افزون بر ۳۰ میلیارد ریال از اعتبارات توازن اجرایی شده است.» سرهنگ حقیقت افزود: «این طرح به طول ۱۵۰۰ متر در ارتفاعات اراضی کشاورزی بالادست روستای هفت چشمه به همت قرارگاه جهادی امیرالمؤمنین امام علی (ع) سپاه عاشورا اجرا می شود.»

سربازان کاربلد

فرمانده سپاه امام سجاد (ع) هر مرگان گفت: «با هدف کمک به اشتغال جوانان، سربازان وظیفه حین انجام خدمت سربازی با شرکت در دوره های مهارت آموزی گواهینامه مهارت عمومی و تخصصی و سابقه کار دریافت می کنند.» «سردار ابان سالاری» با اشاره به تشکیل قرارگاه مهارت آموزی افزود: «این جوانان در پایان خدمت سربازی می توانند تسهیلات اشتغال زایی متناسب با رشته مورد نظر دریافت کنند.» وی افزود: «عکاسی دیجیتال، خبرنگاری، آموزش قرآن کریم، جوشکاری، تعمیر دستگاه های سرمایشی، تعمیر تلفن همراه، آموزش و نصب دوربین های مدار بسته و آرایشگری از جمله رشته های دوره مهارت آموزی سربازان در سپاه امام سجاد (ع) است.»

انهدام باند توزیع مواد مخدر با تلاش سپاه

فرمانده قرارگاه منطقه ای کربلای نیروی زمینی سپاه از انهدام یک باند توزیع مواد مخدر در نوار مرزی جنوب غرب کشور خبر داد. «سردار سرتیپ پاسدار احمد خادم سیدالشهداء» گفت: «پاسداری و حفاظت از مرزهای جمهوری اسلامی ایران و مبارزه با قاچاق مواد مخدر همواره مورد تأکید بوده است و در این راستا رزمندگان قرارگاه منطقه ای کربلا، تپ زرهی حضرت حجت (عج) و اداره اطلاعات شهرستان آبادان، اداره مبارزه با مواد مخدر و پایگاه دریابانی در اقدامی مشترک و ضمن اشراف کامل اطلاعاتی و عملیاتی و رصد گذرگاه ها و مسیرها موفق به شناسایی و انهدام یک باند توزیع مواد مخدر در نوار مرزی جنوب غرب کشور شدند.»

وی افزود: «دستگیری این سوداگران مرگ در شرایطی صورت گرفت که آنها قصد داشتند این محموله را به نقاطی انتقال دهند؛ ولی بحمدالله در اقدامی ضربتی، این باند منهدم و مقادیری مواد مخدر از نوع سنتتی از متهمان کشف و به مراجع معرفی شدند.»

و همت و دلسوزی بیش از اندازه و فداکاری برای نجات انسان ها و وفاداری به اصول و تجلی احساس عمیق برای نجات حکایت داشت و این اردوگاه با فضای زیبا و مجموعه کارگاه ها و استخر احتیاجات و ورزشگاه ها و درمانگاه ها توانسته است فضایی را برای بازگشت جوانان به زندگی فراهم کند و نشان دهد هیچ انسانی در این جامعه مورد غفلت واقع نمی شود و نظام اسلامی به همه انسان ها و به جسم و جان و سلامت انسان ها می اندیشد.»

سرلشکر سلامی ادامه داد: «وقتی انسان هایی این چنین دلسوز هستند و به انسان درمان و آموزش ارائه می دهند و برای آنها زمینه اشتغال فراهم می کنند و با خانواده های آنها مرتبط هستند و از تحقیر شخصیت جلوگیری می کنند و کار بسیار مشکل را سهل می کنند و از زندگی و سلامت خود می گذرند، باید دانست که واقعاً این کارها جز برای خدا نیست و کسی جز برای رضای خدا این کار را نمی کند.»

وی عنوان کرد: «در پایان توصیه ام به برادران مددجویان این است که با اراده عمل کنند و همکاری کنند تا به نحو شایسته از این فضا استفاده کنند و آینده درخشانی را برای خود و خانواده رقم بزنند.»

و درخشنده ترین جلوه آفرینش است و این پدیده (اعتیاد) خطری جدی برای شاکله انسانی و جامعه است و باید با آن مبارزه کرد، باید مقابل آن بایستیم.»

سرلشکر سلامی با اشاره به اینکه یکی از رسالت های اصلی سپاه مصونیت بخشی به نسل جوان در مقابل تهدیدات و آسیب هایی است که هويت و شرافت او را تهدید می کند، تأکید کرد: «انسان یک هويت جسمانی نیست و ترکیبی از جسم و روح الهی است و ترکیب روح و جسم، یک انسان کامل را شکل می دهد و یکی از هدف های ما این است که جوانان را از ایسن خطر جهانی و خانمان سوز نجات دهیم.»

وی ادامه داد: «دشمنان از هر زاویه ای تلاش دارند تا بترویج اعتیاد و ابتذال و دور نگه داشتن از حقیقت زندگی، زوال و فروپاشی را در شخصیت جوانان ایجاد و آنها را با بحران شخصیت رویه رو کنند. آنها می خواهند خانواده را سست و فروپاشند و نعمت زندگی شیرین را از مردم بگیرند و ما برای این پدیده باید برنامه داشته باشیم.»

فرمانده کل سپاه تصریح کرد: «آنچه امروز در این مرکز مشاهده کردیم، از یک ایمان و باور مستحکم

گروه سپاه

صیخ صادق

فرمانده کل سپاه افزود: «جامعه ای پویا، رشید، صاحب حرکت و رشد است که جوانان آن سالم، صالح، پویا، خلاق، پرتحرک و پرنرزی باشند و جامعه ای می تواند در مقابل تهدیدها و جنگ ها و آسیب ها بایستد که پیکره جوان آن کارآمد، پرتراوت، سالم و با نشاط باشد.»

سرلشکر سلامی با بیان اینکه مواد مخدر عامل سست شدن روح اراده، قوت ذهنی، قوای جسمی و روح معنوی انسان ها می شود، گفت: «مواد مخدر بنیادهای خانواده را سست و انسان را از زندگی محروم و قوه ذهن انسان را تخریب می کند و از انسان مؤثر که می تواند دنیا را تغییر دهد، انسانی بی اثر می سازد.»

وی تصریح کرد: «هر جوانی می تواند آینده جهان را تغییر دهد و منشأ جریان قوی برای پیشرفت جامعه باشد؛ یک جوان معادل همه جوانان است و احیای یک نفر و بازگرداندن آن به زندگی معادل احیای کل بشریت است و قتل یک انسان اگر بدون حجت شرعی باشد، معادل قتل همه انسان هاست.»

فرمانده کل سپاه عنوان کرد: «انسان، زیباترین مخلوق عالم هستی است؛ او نیکوترین و زیباترین

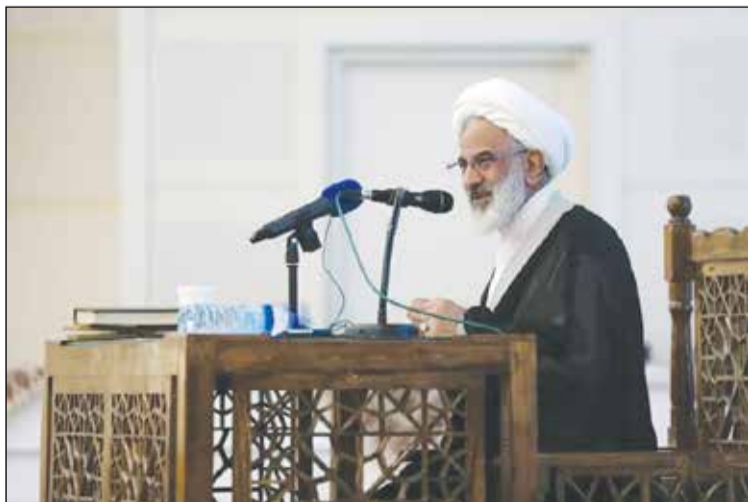
«سردار سرلشکر حسین سلامی» فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در آیین افتتاح مرکز چند منظوره شهید زبیدیان سپاه تهران بزرگ اظهار کرد: «بازدید امروز ما از این مرکز جنبه های تلخ و بسیار شیرینی داشت؛ تلخ از این جهت که این بلای خانمان سوز و ویرانگر مواد مخدر توانسته است بر بخشی از جامعه جوان ما نفوذ کند و آنها را از شرایط یک زندگی سالم محروم کند.»

وی گفت: «این برای ما قابل تحمل نیست؛ چراکه ما در فرهنگ اسلامی و ملی با این شعر زیبای شاعر گر انقدر تاریخ که «بنی آدم اعضای یکدیگرند...» زندگی می کنیم و اگر بر یک عضو جامعه مشکلی با نقص و زخمی وارد شود، همه پیکره ملت ایران احساس درد می کنند؛ چراکه ما با قلب های مان با هم پیوند داریم و اعضای یک پیکره واحد هستیم و هیچ کس در این سرزمین بدون احساس آرامش مردم احساس آرامش ندارد و همه ما در مقابل این مخاطرات مسئول هستیم و باید مسئولانه عمل کنیم.»

نماینده ولی فقیه در سپاه

راهبرد سپاه در انتخابات

همان راهبرد رهبر معظم انقلاب است

موجب های الهی به این مردم و کشور توصیف کرد و گفت: «اگر این انقلاب پس از گذشت بیش از ۴۵ سال و با وجود همه فتنه ها و دشمنی ها، متوقف و دچار ارتجاع نشده است، این در مرحله اول مدیون و مرهون شهدا و ولایت مداری مردم است.»

حجت الاسلام حاجی صادقی تبیین و روشنگری و بیان معیارها برای انتخاب درست را ضروری توصیف کرد و گفت: «اصح در انتخابات کسی است که به این معیارها نزدیک تر باشد.»

وی بزرگترین ویژگی شهید رئیسی را سربازی و تعبد و تبعیت و فرمانبرداری او از ولی فقیه عنوان کرد و افزود: «ولایت فقیه هدیه خداست و تبعیت از او

انتخاب درست و دقیق با مشارکت حداکثری باشد که ضامن پیشرفت کشور و تحقق آرمان های انقلاب است.»

وی افزود: «امروز کشور نیازمند سربازی ولایت مدار با توانمندی بالا و روحیه و قابلیت مدیریت و خدمت جهادی به مردم، مانند شهید رئیسی است.»

نماینده ولی فقیه در سپاه افزود: «عالی ترین درجه، مقام سربازی است و چیزی که نباید بگذاریم تعطیل شود، مکتب سربازی است، مکتب ابوالفضل و علی اکبری است.»

وی ولایت و ولی فقیه را از بزرگترین نعمت ها و

نماینده ولی فقیه در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در همایش سراسری مسئولان و مدیران دفاتر نمایندگی ولی فقیه در نیروی زمینی سپاه، موضع و راهبرد روشن سپاه در انتخابات را همان موضع و راهبرد حکیمانه رهبری معظم انقلاب عنوان کرد.

«حجت الاسلام والمسلمین دکتر عبدالله حاجی صادقی» نماینده ولی فقیه در سپاه با بیان اینکه حفظ و بقای انقلاب اسلامی به مراتب از ایجاد آن دشوارتر است، گفت: «انقلاب ها و نهضت های زیادی در دنیا شکل گرفت، اما در ادامه دچار انحراف و لغزش شد و انبیا الهی نیز آمدند و نهضتی برپا کردند؛ اما در نگهداری از آن، از سوی پیروان کوتاهی و لغزش اتفاق افتاد.»

وی خاطر نشان کرد: «حفظ و بقای انقلاب و ماندن در این مسیر آقدر مهم است که خطر ریزش و انحراف و ارتجاع همیشه در کمین است. چنانکه بسیاری در صراط مستقیم قرار گرفتند و مجاهدت ها کردند، اما عاقبت به خیر نشدند.»

نماینده ولی فقیه در سپاه با بیان اینکه در هر زمانی باید مصداق پاسداری و جهاد زمانه را به خوبی درک کنیم، گفت: «ویژگی مؤمنان برجسته آن است که مصیبت و تهدید را به حماسه تبدیل می کنند. چنانکه حضرت زینب کبری (س)، مصیبت کربلا را به فرصت تبدیل کرد.»

حجت الاسلام حاجی صادقی در بخش دیگری از سخنان خود به مسئله مهم انتخابات پیش رو اشاره کرد و گفت: «همت و تلاش همه دوستداران انقلاب و علاقه مندان به کشور باید شکل گیری

صداقت

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی

صاحب امتیاز

معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول:یدالله جوانی

سرمدیر:علی حیدری

شورای سیاست گذاری:

سیامک باقری،سعدالله زارعی،
عزیز غضنفری،فرهاد مهنوی، مهدی سعیدی،
فتح الله پریشان،علی قاسمی، حسین عبداللهی فر
دبیر تحریریه:سیدفخرالدین موسوی
مدیر فنی: محمد صالح نادری
نگارش و ویرایش: محبوبه حاجی آقایی
صفحه‌آرا:علی اکبر هدایتی
عکاس: حامد گودرزی
ناظر چاپ: سعید قاسمی

چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۰۲۱)۳۸۵۲۲۴۴۶

تلفن: ۱۱۰ و ۰۱۰۰۷۷۴۶ (۰۲۱)

basirat.ir

@ssweekly

نمابر: ۷۷۴۸۸۴۴۶

سامانه پیامک: ۰۳۳۰۰۹۹۰۳۳

شماره ۱۱۴۴ | دوشنبه ۲۸ خرداد ۱۴۰۳

صبحانه

شناخت خود

انسانی که به شناخت خویش نرسیده باشد، جاهل حقیقی است، هر چند تمام کتاب‌های دنیا را خوانده باشد... اگر درون انسان پر از خشم، نفرت، خودخواهی و غرور، حسادت و زیاده‌های دیگر است، باید دانست که هیچ گاه چیزی را نیاموخته و هنوز رشد نکرده است.

تلخند

کشتار مردم غزه توسط رژیم کودکش صهیونیستی به نهمین ماه خود رسید/ کارتون‌نویست: میکائیل چفتچی - ترکیه

داستان

سنگریزدها

منتظر «پرزیدنت ابراهیم رنسیسی» می‌نشیم. روز قبل از مصاحبه ششال جدیدی از بازار تهران خریدم. شلوغی بازار برایم هیجان‌انگیز بود. رفتار زنان ایرانی را به دقت بررسی کردم، ولی مثل چیزی نبود که به من گفته بودند. مهمان‌نواز و خوش مشرب و مهربان با یک توریست آمریکایی. هیچ کدام مرا شیطان بزرگ نخواندند. از سفر رئیس جمهورشان به نیویورک پرسیدم و نظراتشان را شنیدم. متفاوت بودند؛ درست مثل تفاوت انگشت‌های ظریف دستانت.

کسی صدایم می‌کند و من تمام‌قامت می‌ایستم. مضطربم! برای ملاقات با رؤسای جمهور کشورهای مختلف این‌طور نبودم، ولی این یکی برای من کمی فرق دارد. شاید به قول جیسون به خاطر نشانه‌های تحجر که مرا پوشانده‌اند.

Hello, Im Lisa.Thanks

خودم را معرفی کردم و لیخند زدم. ولی مصاحبه‌ام رد می‌شود. سؤالات را طوری تنظیم کرده بودم که درخواست ملاقات با مقامات آمریکایی را از من بخواهد و حالا تیرم به سنگ خورده بود. از تحریم شروع کردم و به سلاح‌های کشتار جمعی و هولوکاست ربط دادم؛ با بالاخره بتوانم از حرف‌هایش فکرسر را بخرانم، اما گفته بود جواب سؤالات من را از صحبت‌هایش در سازمان ملل بگیریم. انگار من و سؤالاتم سنگریزه ته رود بودیم. سرخورده و بی‌حوصله برگشتم و در ذهنم این جمله‌اش را مرور می‌کنم: «مسئله ترور شهید سلیمانی را تا اجرای عدالت دنبال می‌کنیم.» یعنی چه چیزهای در سر ایرانی‌هاست. انگار از هیچ چیز نمی‌ترسند.

بار دوم است که او را از نزدیک می‌بینم. این بار او مهمان کشور من است. جیسون کنارم نشسته است و طبق تحقیقاتش «ابراهیم رنسیسی» امروز در این تریبون مورد تحقیر همگان واقع خواهد شد. رئیس‌جمهور ایران سخنانش را آغاز می‌کند و کمی بعد کتاب آسمانی‌اش را بالا می‌برد: «هرگز نمی‌سوزد، ابدیست، تا زمین، زمین است و زمان باقی است. آتش توهمین و تحریف، حرف حقیقت نخواهد شد.» جیسون پوزخند می‌زند و نمی‌داند

Iran Helicopter Crash: Massive Crowds Attend Funeral Procession For Late Iranian President Raisi

شوکه می‌شوم و سراسیمه به طرف میز تحریرم می‌دوم. شبکه‌های BBC و CCN هم خبر را پوشش می‌دادند. یوتیوب را نگاه می‌کنم و مردم ایران را در مکانی مقدس نشان می‌دهد که در حال گریه دست‌شان را بالا برده‌اند. به تویتر هم سری می‌زنم تا فیدبک مردم را ببینم. نگاهم روی یکی از پیام‌ها می‌خکوب می‌شود. دختری نوشته است: «رئیس‌جمهور عزیزم! فارغ از غوغای جهان، در سکوت جنگل روح از این نفس‌پرواز کرد. حالا بوته‌های وحشی کوهستان عطر و بوی تورا می‌دهند.» تلفنم زنگ می‌خورد و نام جیسون را می‌بینم و لحظه‌ای کاملاً خالی می‌شوم و دلم مالش می‌رود. پام سنگین می‌شود و نگاهم به سیاهی قهوه است که روی روزنامه ریخته و چیزی از مجسمه آزادی معلوم نیست.

کشکیات

نظری ندارم، سؤال بعدی

دهن ما را شیرین کند. به گزارش خبرنگار اعزامی ما به محل‌های دپتینگ نامزدها، در این دوره شاهد بی‌قولی‌هایی هم هستیم، یکی از نامزدها راه «هرچی به من چه» را برگزیده و در برابر هر سؤالی می‌گوید من کارشناس نیستم از خودشون بپرسید؛ به نظر می‌رسد این نامزد، بگیر نیست!

این نامزد حاضر، خود را خسته نمی‌کند، قبول نمی‌دهد که فردا طلبکار پیدا نکند، او بر این باور است که «هر چی! به من چه» وی در صداقتی مثال‌زدنی گفت: چیزی

صادقانه

شیعه نیستند

یکی از یاران امام باقر(ع) به آن حضرت گفت: «شیعیان در منطقه ما زیادند.» حضرت فرمود: «آیا توانگر آنان بر فقیر مهر می‌ورزد و نیکوکار از بدکار می‌گذرد و مواسات و بذل و بخشش مالی دارند؟» گفت: «خیر.» حضرت فرمود: «اینان شیعه نیستند، شیعه کسی است که چنین باشد.»

بحارالأنوار، ج ۷۱، ص ۳۱۳

غیر رسمی

روزهای غمگین

در اهواز آن روزهای اول جنگ و هفته‌های اول جنگ که خرمشهر به‌وسیله دشمنان اشغال شده بود و آبادان در محاصره بود، و سراسر جزیره آبادان زیر آتش دشمن بود، بنده وقتی نگاه می‌کردم به نقشه جزیره آبادان و شهر خرمشهر مثل اینکه یک دست قوی، یک پنجه قوی این قلب من را به شدت می‌فشرد. توی اتاق کار مله اتاق جنگ در آن محل جنگ‌های نامنظم نقشه‌های گوناگونی بود؛ چون عملیات نامنظم و چریکی نسبت به آن منطقه آبادان انجام می‌شد، نقشه جزیره آبادان به طور کامل وجود داشت آن جا. هر وقت من چشمم به این نقشه می‌افتاد، تمام روحم زیر فشار قرار می‌گرفت، از تصور اینکه خرمشهر عزیز و این خانه‌ها و این کوچه‌ها و این خیابان‌ها و این نخلستان‌ها زیر پای دشمن غاصب و متجاوز است. تمام فشاری که ما آن روز می‌آوردیم برای تجهیزات به مناسبت امید بود که داشتیم؛ متأسفانه هر چه می‌شنیدیم از آنهایی که اختیارات دست آنها بود، آیه یأس بود. عده‌ای باورشان شده بود که ما خرمشهر را از دست دادیم، و معتقد بودند که باید بنشینیم با دشمنی که وارد خانه ما شده، مذاکره کنیم تا در سایه این مذاکره بتوانیم وجب و حسب و قدم سرزمین‌های خانه خودمان را پس بگیریم. حالا چقدر طول می‌کشید خدا می‌داند...

رهبر معظم انقلاب

حسن ختام

دلتنگی نخراشیده!

«آسمان بار امانت نتوانست کشید قرعه فال به نام من دیوانه زندند» چرا من؟ من در وجود خودم آن توان را نمی‌بینم که دوری شما را تحمل کنم! بار غربت و دلتنگی به شانه‌های نحیف من سنگینی می‌کند! دلتنگی یک کلمه نیست، یک کوه زخم است نخراشیده است که نه می‌توان از آن بالا رفت و نه می‌توان آن را از جاکند و جای دیگر گذاشت.

قلب من وسعت این دلتنگی را بر نمی‌تابد. مگر نمی‌گویند که قلب‌ها به اندازه مشت‌های مان هستند. پس چطور قلب به این کوچکی می‌تواند کوه به آن بزرگی را به دوش بکشد!

یا صاحب الزمان(عج)، دلم به سمت شما روان است همانطور که ثانیه‌ها و عقر به‌ها به دور ساعت! اگر هم از کار بیفتم یا از قافله عشق جا بمانم، می‌دانم که روزی شما مرا خواهید دید! چه خوب گفته‌اند که حتی ساعت‌های خراب هم روزی دوبار ساعت دقیق را نشان می‌دهند.

نمی‌دانم که در کجای این قافله عشق جا مانده‌ام که حتی از یک نگاه شما هم محرومم! بیاید و برای من از آن ساعتی بگویند که مرا دیدید و من نفهمیدم؛ بیاید و از آن لحظه‌هایی بگویند که گره‌های کور زندگی‌ام را باز کردید و من نفهمیدم؛ این روزها به این گفتن‌ها نیازمندم. بیاید فقط بیاید.

کنیبه

مدینه نور باران می‌شود

غنچه ای دیگر عیان شد در گلستان ولا شد مدینه نور باران و زمین شد با صفا جشن میلاد نقی آن مظهر پاک و صدق هم ولی الله هستی هم امام و مقتدا کوبک حق و حقیقت سر زند از کوی او ماه رخشان را سزد در وصف او گوید ثنا گاه گاه شادی و جشن و سرور اهل بیت هم غدیر خم رسد هم زاده شد ابن الرضا(ع) نام نیکویش علی(ع) و کنیه اش چون مرتضی(ع) چون یداله دست حق و چون علی(ع) مشکل گشا قلب ما ای حضرت هادی روان شد سوی تو تا که از لطف عمیم ات قلب ما باید شفا شهر بظها یافت ذری دیگر از آل رسول(ع) سایه گستر گشته مهر کودکی نعمت فرا هم جواد و هم عروس فاطمه شادمان از او هم برای اهل ایمان گشته میر و رهنما حوریان پیوسته بر لب نغمه خوان او شدند جمع گشته گرد مهد هادی نور الهدای(ع) اوست نوری دیگر از دامان زهرای بتول(س) جد مهدی باشد و بر ما ولی و پیشوا یادگار جانفزایش شد دعای جامعه از دعای اوست تا روح دعا دارد صفا با نگاهی پر شود جام تهی ما دگر صاحب جود است مردم هادی ابن الرضا(ع) قبر زیبایش بود در بارگاه عسگری کربلا خواهیم ز حق و کاظمین و سامرا

جواد کلهر

پای بند مهر تو

خدا جلال دگر داد، ای امیر، تورا که داد از خم کوثر، می‌غذیر، تورا امیر! دست تورا دست عشق بالا برد که اهل کوفه ببینند سپهریز تورا جهان به سجده در افتاد و عرشیان خدای به احترام نشانند بر سریر تورا کلید سلطنت و گنج عافیت با توست که هست در دو جهان مسندی خطیر تورا ز جور خلق، پیمبر ز پای می‌افتاد اگر نداشت به هر عرصه دستگیر تورا پناه پیری و نان‌آور یتیمانی چگونه دوست ندارد جوان و پیر تورا؟ تو کیستی؟ که تورا عرش، خاک راه اما به خوابگاه، یکی بافه حصیر تورا تو کیستی؟ که نمازت دمی شکسته نشد اگر چه بود به پا، زهر خورده تیر تورا یقین که تا به ابد پای بند مهر تو شد چگونه بود مگر رحم بر اسیر تورا؟ ز ابر رحمت تو یادها چه دانستند که خوانده‌اند همه در تب کویر تورا به جز تو هیچ ولی در همه جهان شناخت کسی که دید در آینه غدیر تورا

محمدسعید میرزایی